

Turistický magazín

KAM

po Česku

ZDARMA

ročník VI., říjen 2012

Zlato podzimu sbírejme do herbáře

S námi za zdravím
a poznáním

Naplánujte si podzim
v Beskydech

Jižní Čechy lákají na
výlovy rybníků

www.kampocesku.cz ▶ KAM na výlet ▶ KAM pro děti ▶ KAM to vidí

Zábava pro celou rodinu, po celý rok a za každého počasí

CENTRUM BABYLON LIBEREC

Ideální základna pobytu na severu Čech

Chcete si užít nádherný víkend či dovolenou s rodinou nebo přáteli nejrůznějších zájmů? Pak navštivte Liberecko s jeho mimořádně zajímavou nabídkou všemožných volnočasových aktivit.

Za základnu svého pobytu si můžete zvolit liberecké Centrum Babylon. Tato nejnavštěvovanější mimopražská dominanta na severu Čech nabízí komfortní zázemí a vyžití pro všechny generace. Bydlet můžete v hotelu, denně se koupat ve vyhlášeném aquaparku, relaxovat ve wellness centru ve stylu antických lázní, s potomky navštěvovat lunapark nebo zábavně-naučný iQpark, golfový trenážer a spoustu dalších atrakcí. K dispozici je několik gastronomických provozů a tři desítky malých obchůdků v malebném nákupním městečku. A to vše pod jednou střechou.

Centrum Babylon je vyhledávaným komplexe, který je unikátem co do velikosti i různorodosti nabídky. Pobyt v něm má i další výhody. Pokud vám nebude přát počasí, můžete zde strávit i několik dní a stále budete mít co dělat. Za krásného počasí si můžete vyjet lanovkou na Ještěd (jehož

televizní vysílač a restaurace s hotelem byly vyhodnoceny jako stavba 20. století), zajít do zoologické zahrady (nejstarší v Česku), vyhledávané botanické zahrady nebo si prohlédnout blízké hrady a zámky. Jsou jich tu desítky, k neznámějším patří Sychrov a Frýdlant.

A co golf? Ten je novodobým fenoménem, který si získává stále více příznivců. Je to sport, ale i hra, zábava, relaxace a příjemná volnočasová aktivita. To vám potvrdí všichni, kdo ho hrají. Liberec a jeho okolí je velmi atraktivní destinací. Je zde několik kvalitních golfových hřišť, překrásná příroda a mnoho turistických atrakcí.

Pokud se golf teprve učíte nebo se ho chystáte začít hrát, doporučujeme vám využít golfový areál Ještěd, vzdálený patnáct kilometrů od libereckého Centra Babylon. Patří k nejkrásnějším přírodním hřištím, je situován na slunném úpatí hory Ještěd. Registrovaným hráčům nabízí klasické devítijamkové golfové hřiště. Ostatním pak unikátní Adventure Golf, který byl vybudován v rámci projektu relax&golf 60+ a je určen pro veřejnost a zájemce o tuto hru. Jde o jakési zmenšené osmnáctijamkové golfové hřiště s umělou trávou, kde se hraje jen s puttery a kde si navíc můžete osvojit pravidla hry. V areálu je také dětský přírodní park s tee-pee a řadou atrakcí, iQklub s interaktivními zábavně naučnými exponáty, restaurace a další služby. Nabízí rovněž lekce golfu s profesionálními trenéry a pětidenní kurzy pro získání osvědčení (zelené karty).

Centrum Babylon bylo díky své široké nabídce volnočasových aktivit a kvalitě poskytovaných služeb vyhlášeno Českou centrálou turistického ruchu CzechTourism nejlepším turistickým produktem od vzniku samostatné České republiky. Garantem dobrého ubytování je i jeho partnerství v hotelové síti BOHEMIA HOTEL CLUB & GOLF. Přijďte se přesvědčit.

Na co se na podzim můžete těšit?

■ **V AQUAPARKU** je denně možné vyzkoušet chůzi po vodní hladině – AquaZorbing. Pro pohybu chtivě se zde pravidelně každou neděli koná od 18 hodin nedělní svižná AquaZumba.

■ **V LUNAPARKU** probíhá každý pátek od 17 hodin malá cirkusová show s artisty ze skupiny Mistral Company.

V srpnu 2012 byla nabídka Lunaparku rozšířena o novou atrakci **INDOOR ADVENTURE GOLF**, která poskytne zábavu, soustředění a relax celé rodině, a to vše v ceně vstupu do Lunaparku.

V iQparku jsou pro víkendové návštěvníky připraveny pravidelné science show a workshopy. Science show pořádáme každou sobotu a neděli od 16 hodin. V neděli vám navíc přinášíme zábavné workshopy pro malé i velké experimentátory. Přijďte si zahrát na astronomy! Vytvořte si vlastní spektroskop a sledujte spektra hvězd. Svůj spektroskop si můžete odnést domů. Věda je zábava!

V XD Theatre usedněte do jednoho ze sedadel, nasadte speciální brýle a vydejte se na cestu plnou dobrodružství. Dýchne na vás atmosféra dosud nepoznaného, kde fikci stěží oddělíte od reality. Prožijete vzrušující výlety na cizí planety, do ledových pustin či do hlubin země v kokpitu kosmického plavidla. Připravili jsme pro vás následující program: Strašidelný důl, Kosmická loď, Výlet do Arktidy, Cesta do středu země, Jett a Jinn – průlet nad ulicemi rušného velkoměsta i pod nimi, nově také Roboti z Marsu a Horská dráha.

Z Babylonu do Dinoparku je nový společný produkt Centra Babylon a Dinoparku Liberec. Na základě předložení vstupenky z Lunaparku nebo iQparku staré maximálně 30 dní získáte na pokladně Dinoparku Liberec 20% slevu na vstup.

Přijďte zažít den plný zábavy, odpočinku a poznání v Centru Babylon. Těšíme se na vás.

Centrum Babylon, Nitranská 1, 460 12 Liberec
tel.: +420 485 249 202,
www.BabylonLiberec.cz
www.facebook.com/centrumbabylon

Milí čtenáři,

jak se zdá, léto je to tam a krajinou se začíná prohánět vítr, který v lepším případě víří spadané listy. Jistě dobrá zpráva pro každého, kdo svým ratolestem koupil papírového draka. Horší zpráva je to už pro milovníky

tepla a koupání, kteří se začínají neochotně stěhovat do krytých bazénů, aquaparků či lázní. Přitom právě lázně jsou před nadcházející zimou zdravé a našemu organismu prospěšné. Proto pokud můžete, dopřejte si alespoň prodloužený víkend v některých z našich lázní.

Když už jsme u té vody, vybavujete si, jak nás někteří lékaři nabádají – pijte, pijte dost, nejlépe hodně? Pokud se tedy zrovna netopíme, ruku na srdce, kolik z nás dobrovolně vypije 2–3 doporučené litry tekutin denně? Přitom lidské ledviny profiltrují za den až 180 litrů tekutiny s výsledným efektem asi 1,5 litru moči. Potom se blížíme k průměru pitného režimu někde okolo 1,37 litrů tekutin denně (prosím, v závislosti na váze, funkci ledvin atd.). Qui bono – komu slouží tato doporučení? Čtenář moudrý ví a jistě si odpoví.

Přitom malý příjem tekutin je stejně nevhodný jako příjem zvýšený. Přesto ale pijeme. A pijeme dost. Dokonce v průměru na hlavu okolo 11 litrů tvrdého alkoholu ročně. Řeknete si – já ne, ani omylem! Potom to ale musí vypít někdo za nás. Ale ti, co pijí za nás a naplňují zmíněný republikový průměr, hazardují se svým zdravím. Zvláště když jim je jedno, od koho a jaké pítí kupují. Mrzuté je, že když v těchto dnech v „jistých“ obchodech požádáte o rum, prodavač vám s porozuměním vyhoví. Přestože o několik minut později stejný prodavač ujistí inspektora, že „nerozumět cesky“.

Je načase vzít osud do svých rukou a žít tak, jak si tělo řekne. Máte-li hlad, jezte, jde-li na vás spaní, spěte, chce-li se vám pít, pijte, a chcete-li jít na výlet – jděte.

Luděk Sládek, šéfredaktor

Vychází 2. 10. 2012

Kam to vidí

První kamenný most	2
Gerlach kronikář	2
Svatováclavská smlouva	3
Dáme si už jednou říct?	3
Pán herbářů	4
Kalendářní inovace	4
Dobrodruzi umírají mladí	5
Plodný vynálezce i manžel	5
Úleva pro všechny	6
Náš první filmový herec	6
Evropan každým coulem	7
Krkonošský lyžník	7

Kam na výlet

Zámek Ctěnice	8
Krásná padesátnice	10
KČT – S námi za zdravím a poznáním	10
Vápenné pece na Kladně	11
Zpátky do pohádky na zámku Hořovice	11
Vycházka historickou částí Jindřichova Hradce	14
Jižní Čechy lákají na výlovy rybníků	15
Muzeum středního Pootaví Strakonice	15
Za tajemstvím zlatavého moku	16
Muzeum Dr. Šimona Adlera	17
Královské město Litoměřice v podzimních barvách	19
Navštivte dynamické město Most!	19
Hotel Panorama v Rychnově nad Kněžnou	20
Africké muzeum v Holicích	20
Naplánujte si podzim v Beskydech	21
Lázně Mšené	23

Kam pro děti

Máslovice a Muzeum másla	12
Konopiště – zámek zvířátek a skřítků	13

Kam píše recenze

	9
--	---

Reportáže

Fredy Hirsch – člověk spravedlivý	18
-----------------------------------	----

Kam za kulturou

	22
--	----

Kam pro bystré hlavy

	24
--	----

Turistický magazín KAM po Česku

vydává: KAM po Česku, občanské sdružení
registrováno: MK ČR E 17865, ISSN 1802-8640
adresa: Kubelíkova 30, 130 00 Praha 3
tel.: +420 222 944 816-7; fax: +420 226 015 033
mobil: +420 602 223 279; 602 247 872; 602 244 576
e-mail: redakce@kamposcesku.cz
www.kamposcesku.cz
šéfredaktor: Luděk Sládek (ludek@kamposcesku.cz)
redakce: Jolana Uhlířová (uhlirova@kamposcesku.cz)
 Jana Přichystalová (prichystalova@kamposcesku.cz)
 Marcela Kohoutová (kohoutova@kamposcesku.cz)
 Zdena Kubátová (kubatova@kamposcesku.cz)

Jaromír Kohout (kohout@kamposcesku.cz)
Erik Hlaváček (hlavacek@kamposcesku.cz)
inzerce: (redakce@kamposcesku.cz)
soutěže: (souteze@kamposcesku.cz)
česká korektura: Lenka Šváblová
grafický návrh a zpracování: Luděk Dolejší
web: Jakub Novák
tisk: KAVKA print
distribuce: PPL
 Redakci nevyžádané nabídnuté příspěvky se nevracejí. Zasláním příspěvku autor uděluje vydavateli svolení vydat jej v elektronické podobě, jakož i v tištěné podobě v magazínech vydavatele.
foto na titulní straně: © redakce

Dopisy čtenářů

Vážená redakce, děkuji Vám za obsáhlý, krásný a zajímavý magazín Kam na výlet za památkami 2012. Je to skutečně výstižný soubor o našich hradech a zámcích, podle kterého se můžeme rozhodnout, který navštívit. Srdečně Vás zdravím a přeji hodně úspěchů ve Vaší záslužné práci,

Dagmar Blažková, Mariánské Lázně

Zdravím redakci a pana šéfredaktora Sládka. Díky za speciál Kam na výlet za památkami 2012. Udělal jsem si prodloužený víkend po památkách středočeského kraje. Super inspirace, za kterou děkuji, a do dalších čísel přeji zdar a pevnou ruku.

S pozdravem Jiří Procházka, Chříbská

Dobrý den, paní Kubátová a celá redakce. Moc děkuji za zaslané časopisy. Nové číslo už mám také. Děkuji za příjemné články a zajímavé odkazy na cestování po naší vlasti. Budu se těšit na další čísla.

Pěkné podzimní dny, Ilona Havlíková

Dobrý den, konec léta je již tady, jenže s Vašimi tipy na výlety je v naší republice vždycky pěkně, proto Vás chci v redakci časopisu KAM po Česku potěšit pohlednicí krásného podzimu.

Srdečně zdravím Ladislav Lajgot, Zašová

Děkujeme...

Dobrý den, přestože bydlím v Brně a pracuji v blízkosti informačního centra, které distribuuje váš magazín, málokdy se mi ho podaří získat. Snažila jsem se uhlídat, kdy vyjde speciál Kam na výlet za památkami 2012, ale nepovedlo se. Proto Vás prosím, zda bych tento magazín mohla dostat přímo od vás poštou.

Božena Králová, Brno

Je mi líto, paní Králová, ale speciál je už beznadějně rozebrán.

Ve sloupci Historia magistra vital v závěru textu „Naše druhá Destinová“ píšete, že zemřela v New Yorku. Mohli jste to dotáhnout až do konce. Hrob tam nemá, pohřbena je v Čechách nedaleko Berouna v Litni. Ovšem nikoli na hřbitově, ale u silnice několik metrů od nádraží. Na mapě je označení „Na hrobce“. Poslední odpočinek našla v rodinné hrobce svého muže – v hrobce rytířů Daubků. Mám poznámku i k textu „Obdivovaný prezident“: proč se neustále poukazuje jen na T. G. Masaryka? Někde jsem četl, že ty nejdůležitější práce neudělal on, ale Beneš a Štefánik. Vždyť i sám Masaryk říkal: „Nebýt Beneše, Československo by nebylo.“

Vít Záhora, Praha

Souhlasím s Vámi, texty o Jarmile Novotné i o prezidentu Masarykovi jsme mohli „dotáhnout“ do konce, jen mít více místa. Obě témata jsou ale přinejmenším na román.

Luděk Sládek, šéfredaktor

První kamenný most

Juditin kamenný most přes Vltavu v Praze byl třetím nejstarším kamenným mostem severně od Alp (po mostech v Řezně a Drážďanech) a nejstarším v Českých zemích. Postaven byl mezi lety 1158 a 1172, snad díky třináctému pražskému biskupovi Danielovi, který se při válečném tažení s králem Vladislavem II. inspiroval mosty v Itálii.

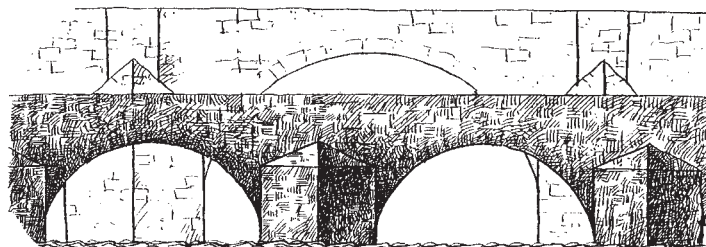
Poté co byl roku 1157 zničen původní dřevěný most přes Vltavu, našla zamýšlená stavba štedrou mecenášku v osobě královny Judity Durynské. Stavbou byli pověřeni italsí mistři, kteří si za vzor vzali románský most ve zmíněném Řezně (1146). Měřil 514 metrů, široký byl 6,8 metrů a dlažděn byl nepravidelnými křemencovými či buližníkovými kvádry. Jeho dlažba byla o 4–5 metrů níže než dlažba pozdějšího Karlova mostu. Stavba byla dokončena za tři roky, před 840 lety, v říjnu 1172. Most dostal jméno Juditin. V roce 1253 předal král Václav I. správu mostu hospitalu bratrstva křižovníků, kteří vybírali na mostě clo a zároveň měli povinnost o něj pe-

čovat. Juditin most ale nebyl dost pevný, 170 let po dostavění ho 3. února 1342 zničila povodeň. Jeho zbytky dnes můžete vidět například v budově řádu nebo ve sklepech malostranských domů. Z mosteckých věží se dochovala pouze Juditina věž na malostranském břehu, kde spolu s vyšší pozdně gotickou věží tvoří vstup na Karlův most. Více se dozvíte na výstavě **Staletí pod vodou**. (www.muzeumprahy.cz)

Antonín Fridrich

Plastika „Bradáče“ z klenby Juditina mostu

Srovnání Juditina a Karlova mostu

Gerlach kronikář

Uznávaný „český“ kronikář a opat Jarloch (německy Gerlach, 1165–1228), Kosmův pokračovatel, se narodil v Porýní, tedy v Německu. Ve svých 21 letech byl vysvěcen na kněze a už rok poté (1187) se stal opatem kláštera premonstrátů v Milevsku.

Aby také ne, když se o založení zmíněného kláštera sám nemalou měrou a v duchu hesla „přičiň se a Bůh ti pomůže“ zasloužil. Je však třeba podotknout, že stejnou měrou mu se stavbou pomáhal zdejší sídelní velmož Jiří z Milevska. Na svou dobu byl Jarloch vskutku vzdělaným mnichem. Je autorem české kroniky, známé pod názvem Letopis Jarlochův, kterou autor navázal na jiného kroni-

kaře, Vincencia. Jarloch zachytil ve své kronice, která spatřila světlo světa v září roku 1222, tedy před 790 lety, dějiny českých zemí od roku 1167 do roku 1198. Není divu, že vzhledem ke své profesi a poslání věnoval celou jednu třetinu letopisu tzv. hagiografii (legendám o životech svatých). Jarlochův letopis se přesto, nebo možná právě proto, stal později součástí kodexu známého jako Rukopis milevský, který je dnes uložen v knihovně na Strahově. Jarloch byl pohřben v Milevsku, ale když byl v roce 1420 tamní klášter přepaden husity, bylo jeho tělo převezeno na Zvíkov, kde byl podruhé pohřben. Tentokrát ale na místě blíže neznámém.

Alois Rula

Dáme si už jednou říct?

Letos je tomu 525 let, co 1. října 1487 spatřilo světlo světa usnesení Sněmu království českého, podle kterého mohli být postihováni poddaní, kteří opustili panství bez vědomí vrchnosti. Nejspíš jako „odplata“ za časy husitské, kdy si poddaní opouštěli své pány bez optání.

Usnesení se za vlády Vladislava II. Jagellonského (1456–1516) dostalo i do tzv. Vladislavského zřízení zemského, vydaného roku 1500 jako Zemská zřízení království českého. Šlo o vůbec první kodifikaci českého zemského práva, kde při jeho tvorbě sehrála významnou roli šlechta, která tak získala výsadní postavení v království na úkor panovníka i měšťanstva. Do dějin vstoupil tento akt jako důkaz slabosti panovníka. V pozadí projektu stál královský prokurátor Albrecht Rendl z Oušavy, zapřísáhlý nepřítel politického vzestupu měšťanstva. Sám pocházel ze zchudlého rytířského rodu Rendlů z Oušavy, který vlastnil pouze mlýn, čímž si vysloužil hanlivé přízvisko Rendl ze Mlejna. Projevil se však jako (všeho) schopný politik.

Ale vraťme se k zákoníku, který upravil vztah královských měst, poddaných králi, tudíž nerovných šlechtě. Zřízení mělo 554 článků a obsahovalo mnoho starobylých ustanovení, což mělo vyvolat dojem, že šlechta jen písemně zakotvuje svá v minulosti získaná práva. To jí umožnilo v boji s městským stavem vystupovat jako obhájce zá-

Pečeť Vladislava Jagellonského

konnosti a starých práv a města jen těžko dobývala ztracené pozice. Zákoník se také výrazně lišil od podobných zemských zřízení sousedních zemí, kde byla vydávána zeměpánem. V Čechách to bylo naopak. Zkrátka, nám dodnes dobře známá „česká cesta“.

Josef Grof

Svatováclavská smlouva

Před 495 lety, v říjnu roku 1517, byla vydána Svatojáclavská smlouva, dokument, který upravoval vztah šlechty a královských měst. Jejím vydání předcházelo přijetí nového zemského zákoníku (1500), nám známého jako Vladislavské zřízení zemské, které oba rivaly ještě více popudilo. Až když byly obě strany ohroženy selskými bouřemi, rozhodly se jednat a roku 1517 se pokusily urovnat spory právě Svatojáclavskou smlouvou.

Šlechta přiznala městům právo třetího hlasu na zemských sněmech, naopak města musela přiznat šlechtě právo například na vaření piva. Měšťanstvo si tak sice udrželo politické pozice, ale výměnou za podstatné ústupky v hospodářské oblasti.

Kolumbus objevil Ameriku (1492), začal novověk, přišel pokrok...

Smlouva upravovala osobní příslušnost zemských a městských soudů, což znamenalo, že každý měl být souzen pouze příslušníky svého stavu. Měšťan byl hnán před zemský nebo krajský soud, jen když byl dopaden při činu, nebo pokud se provinil proti králi či zemským statkům. Naopak šlechta předstu-

povala před městské soudy, pouze pokud o to sama požádala. Smlouva byla reakcí na rostoucí společenský i hospodářský rozvoj země, většina ustanovení, zejména týkajících se hospodářství, však byla spíše formální. Proto také dále docházelo nejen k politickým, ale i k ozbrojeným střetům. Až na drobné ústupky šlechty byla smlouva ve skutečnosti jen první velkou porážkou královských měst, jakousi malou předehrou mocenského pádu měst roku 1547. Ale to je už jiný příběh.

-lgs-

KAM na výlet se: Zdeňkem Novákem

Ing. Zdeňk Novák je generálním ředitelem Národního zemědělského muzea v Praze s pobočkami v Čáslavi, Kačíně, Ohradě a ve Valticích. Málokdo o něm ale ví, že před tímto angažmá pracoval jako ředitel Národního památkového ústavu v Brně, kde byl jedním z těch, kterým se podařilo prosadit zápis Lednicko-valtického areálu na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Později pracoval na Ministerstvu kultury ČR, ale naštěstí pro všechny milovníky české krajiny z politiky odešel a vrátil se tam, kde mu to opravdu svědčí. Tady je pozvánka pana Nováka na Váš výlet...

Kam? Samozřejmě k nám, do muzea! Zatímco pobočky NZM se – podobně jako jiné zpřístupněné kulturní památky – už pomalu připravují na konec sezony, pražská centrála v minulých dnech otevřela hned pět nových atrakcí. „**Od věku sloužím člověku**“ je interaktivní výstava o dějinách potravinových obalů od římské amfory po obaly potravin v kosmických lodích. „**Agricultura in Notitia – 100 let Ústavu zemědělské ekonomiky a informací**“ – že jste o tomhle ústavu nikdy neslyšeli? Myslíte, že výstava o ekonomickém ústavu je nuda? Přijďte a přesvědčte se o opaku. „**Poslové dobrých zpráv**“ je výstava k 90. výročí založení organizovaného chovu poštovních holubů u nás. Myslíte, že dnes, v době internetu a SMS, má smysl chovat poštovní holuby? „**Česká republika z letadla**“ nabízí letecké snímky z cest nad přírodními a architektonickými krásami naší země, tak jak je viděli Karel a Miluše Dohnalovi. Teprve nedávno otevřenou atrakcí je „**Dětský svět Letná**“. Pro ty nejmenší jsme zde vytvořili pohádkové prostředí plné hraček a her. Vy si zatím můžete pochutnat na dobrůtkách z rodinné cukrárny. Poučit, zasmát i rozplakat se můžete na výstavě „**Chlévská lyrika**“ a v expozici „**Jede traktor**“ můžete obdivovat malou ukázkou z velké sbírky traktorů. Na výstavě „**Co pamatuje strom a lidé zapomněli?**“ pak otestujete své povědomí o lesních dřevinách v živé expozici na nádvoří.

Děkuji Vám, pane Nováku, za milou pozvánku do Národního zemědělského muzea v Praze pro naše čtenáře.

Luděk Sládek

Historia magistra vitae

Nejdůležitější z vynálezů

5000 let př. n. l. – asi v té době bylo podle většiny vědců vynalezeno kolo. Ovšem nejstarší známé kolo bylo objeveno v Mezopotámii kolem roku 3 500 př. n. l. Původní kola byly dřevěné kotouče vytvořené ze tří silných zakulacených fošen spojených dohromady příčnými trávky. Nevíme, kdo kolo vynalezl, ale život bez něho by byl velmi těžký.

Sumerská inteligence

2800 let př. n. l. – zhruba v této době vznikly v Přední Asii u Sumerů první pálené cihly. Sumerové zjistili, že tímto procesem cihly získávají na pevnosti a jsou tak mnohem odolnější před okolními vlivů. Vůbec první sumerské cihly měly tvar kulatých bočníků a byly z hlíny. Cihly postupně našly uplatnění po celém světě a dodnes tvoří základní stavební jednotku.

Dvě čísla stačí

1712 – 300 let uplynulo od prvního publikačního výkladu počítání v dvojkové soustavě. V Praze se o to postaral matematik Josef Wenceslaus Pelikán. Dvojková soustava používá pouze dva symboly 0 a 1, což je poziční číselná soustava mocnin čísla 2. Věděli jste, že se používá ve všech moderních digitálních počítačích?

Od třtiny k řepě

1787 – ve Zbraslavi byla postavena první rafinerie třtinového cukru u nás. Zásadní surovina pro výrobu cukru – cukrová třtina – pocházela původně z Indie, ale postupem času se objevila na území Španělska a poté i v celé Evropě. Zajímavé je, že v roce 1802 byl založen také první cukrovar, který k výrobě využíval řepu cukrovku. Holt, co je doma...

Slavná pražská premiéra

1787 – 29. 10. měla v pražském Nosticově (dnes Stavovském) divadle světovou premiéru opera W. A. Mozarta „Don Giovanni“. Podle kritiků jde o jednu z vůbec nejlepších oper, které kdy byly složeny. Přitom pražská premiéra byla ohrožena, protože předehru Mozart dokončoval teprve noc před slavnou událostí.

První seskok padákem

1797 – 22. 10. seskočil jako první člověk na světě Francouz Andre-Jacques Garnerin na padáku z výšky 700 metrů. Padák měl deštníkovitý tvar. Ovšem první návrh padáku pochází od Leonarda da Vinci z let 1480–83. Vývoj padáků pokračoval v 19. století, kdy byl učiněn pokus seskoku s padákem sbaleným do vaku.

Pocházel ze staré české rodiny, kterou roku 1554 povýšil Ferdinand I. do šlechtického stavu. Maxmilián I. pasoval roku 1571 Tadeášova otce Šimona Hájka na rytíře, jeho syn tak měl dveře ke dvoru napůl otevřené. Z dnešního úhlu pohledu by se jeho působení zde dalo rozdělit na několik pracovních pozic. Jednak byl módním stylistou (arbitr elegance), manažerem (podával reference, doporučení i odmítnutí alchymistům), ale i šéfem výzkumu (ředitel alchymistických dílen). Napsal spis „O kometách“, učené pojednání

Pán herbářů

Pánem herbářů není nikdo jiný než Tadeáš Hájek z Hájku, jinak také Thaddaeus Hagecius ab Hayek či Thaddeus Nemicus, rodák z Prahy žijící v letech 1525–1600. Byl mnohastranně nadaným učencem, vyznal se v přírodovědě, matematice, alchymii i astronomii a stal se osobním lékařem dvou císařů.

„O pivu“, přednášel medicínu ve Vídni a je autorem řady astronomických a lékařských spisů. Roku 1551 se stal magistrem umění, studoval medicínu v Bologni a po návratu do Prahy přednášel na univerzitě matematiku a astronomii. Později se věnoval také lékařské praxi, což mu umožnilo stát se osobním lékařem císařů Maxmiliána II. a Rudolfa II. Letos v září tomu bude 450 let (1562), co do češtiny přeložil herbář „Kreutterbuch“ Pietra Andrea Gregoria Mattioliho. Mnozí badatelé spojují Tadeáše také s jednou záhadou. Byl prý nějaký čas majitelem záhadně ilustrovaného herbáře, známého jako Vojničův rukopis. Jde o knihu napsanou neznámým jazykem v neznámém písmu, která budí zájem mnoha vědců různých oborů. Alois Rula

foto © Wikipedia

Kalendářní inovace

Před 430 lety, v roce 1582, byl papežem Řehořem XIII. zaveden takzvaný Gregoriánský kalendář. Nahradil do té doby platný Juliánský kalendář, zavedený císařem Juliem Ceasarem. Co se týče přesnosti astronomické skutečnosti, se Juliánský kalendář se svým nástupcem zdaleka nemohl měřit.

Hlavním důvodem pro změnu kalendáře byla právě zmiňovaná odchylka. Zatímco Juliánský kalendář má odchylku jeden den za každých 134 let, gregoriánský je na tom s jedním dnem za každých 3300 let výrazně lépe. Tak se například stalo, že velikonoční neděle roku 1582 (její umístění v kalendáři má svá pevně daná pravidla), nebyla první po jarním úplňku. Sled podobných událostí volal po reformě. Té se ve 14. století ujali papežové s koncily i astronomové (Koperník, Regiomontan). Ovšem papež Řehoř XIII. přijal roku 1575 návrh, který podal kalábrijský lékař Ciro Luigi Giglio.

Návrh byl ještě dlouhá léta zkoumán a posuzován, nakonec se ale dočkal vyhlášení a uvedení v platnost. Znamenalo to však, že při přechodu na nový kalendář bylo nutné vynechat deset dní, aby nastala rovnováha kalendáře. Hledal se proto nejschůdnější termín, který by nevynechal žádný z cír-

William Hogarth (1755), „Vzdejte se našich jedenácti dnů“

kevních svátků. Vybralo se období těsně po svátku svatého Františka, který se konal 4. října, po němž tedy následoval rovnou 15. říjen. Papežskou bulou pak bylo stanoveno, že poslední rok století bude přestupný pouze tehdy, pokud bude dělitelný číslem 400. Snadné, co říkáte? Erik Hlaváček

foto © Wikipedia

Dobrodruzi umírají mladí

Za nepříliš známým jménem Bohumil Havlasa se skrývá zajímavá osobnost – dobrodruh, kterého nelákala nudná jistota živnostenského podnikání. Po krátkých ods kocích k úředničtině či ke kočovnému divadlu skončil (a to doslova) jako novinář na bojištích slovansko-tureckých válek.

Bohumil Havlasa se narodil před 160 lety, 1. října 1852 v Bavorově. Nedokončil studium gymnázia a chvíli se učil zámečnickem. Profese ho ale nezaujala, pokusil se tedy najít uplatnění jako herec u kočovného divadla. Herecký talent však do vínku nedostal, mohl dělat jen nápovědu. Vrátil se proto ke studiu, úspěšně dokončil Skřivanovu obchodní školu v Praze a přijal místo úředníka Prvního akciového parostrojního pivovaru a sladovny v Praze. Ani zde však dlouho nevydržel.

Již za studia se začal věnovat psaní, publikoval například v časopisech Světozor a Lumír. Díky setkání s Janem Nerudou se dostal do redakce Národních listů. V srpnu 1875 byl vyslán do Černé Hory jako zpravodaj, jeho dobrodružné povaze to ale nestačilo, a tak se zapojil jako dobrovolník na straně Srbů do srbsko-turecké války. Po návratu do Prahy vydal svůj nejznámější román „Tiché vody“, romantický příběh lásky ženatého lékaře k jeptišce. Ale již v roce 1876 odjel na Kavkaz a jako dobrovolník nižněgorodského pluku dragounů ruské armády se zúčastnil opět války proti Turkům. Z bojiště posílal dopisy do časopisu Světozor. Absolvoval náročný výcvik v jízdě na koni, při jednom z tažení však spadl a zlomil si žebro. Byl odvezen do nemocnice v Alexandropoli, kde se nešťastně nakazil tyfem a 25. listopadu 1877 zemřel ve věku pouhých 25 let. Jeho prózy z válek proti Turkům vyšly posmrtně pod názvem „Péri“.

-jlo-

foto © Wikipedie

Plodný vynálezce i manžel

Letos uplyne 155 let ode dne, kdy zemřel český spisovatel, lesník a snad i vynálezce lodního šroubu Josef Ressel (29. 6. 1793, Chrudim – 9. 10. 1857, Lublaň). Resselův život se nesl ve znamení mnoha studií a vynálezů. K jeho odkazu se dnes hlásí nejen Češi, ale i Rakušané a Slovinci. Tento plodný vynálezce se také stačil dvakrát oženit a zplodit celkem deset dětí.

Po studiích na gymnáziu a dělostřelecké škole absolvoval Ressel lesnickou akademii a začal pracovat jako lesník. Netrvalo dlouho a získal patent na lodní šroub (1827), který poprvé testoval na řece Krka v Kostanjevici (dnes Slovinsko). Byl ale Josef Ressel skutečně první, kdo navrhl usnadnění lodního pohonu? Již v roce 1802 vyzkoušel Američan John Stevens první čln poháněný lodním šroubem a o čtyři roky později sestavil šroubový parník Phoenix, tedy plných 20 let před prvním Resselovým pokusem. Přestože Ressel údajně

neměl o Stevensovi při svých prvních pokusech tušení, dost možná už někdo jiný na zavedení lodního šroubu profitoval.

Pomník J. Ressla před Technickou univerzitou ve Vídni

Rok 2012 není však pouze výročním úmrtím slavného vynálezce Ressla, ale také stým výročním vynálezu Kaplanovy turbíny. Jde o vynález profesora brněnské techniky Viktora Kaplana (1876–1934), který brzy začal být celosvětově využíván ve velkých vodních elektrárnách po celém světě, a nahradil tak Francisovou turbínu.

Erik Hlaváček

Historia magistra vitae

„Plzeň“ vznikla omylem

1842 – 5. 10. sládek Josef Groll, přizvaný do nového Měšťanského pivovaru Plzeň, omylem vytvořil pivo unikátní barvy a chuti. Místní měkká voda, žatecký chmel a nová anglická metoda zpracování sladu způsobily, že várka překvapila nebyvalou kvalitou. Receptura se rychle ujala. Obchodní úspěch vedl k vytvoření ochranné známky Pilsner Bier a později v roce 1898 Prazdroj-Urquell (dnes Pilsner Urquell).

Kámen jako základ železářny

1852 – 160 let uplynulo od položení základního kamene kladenské železářny, původně Vojtěšské hutí, pojmenované po jednom z jejích spoluzakladatelů. Provoz byl zahájen v roce 1855 a postačily k tomu pouhé dvě pece tzv. belgického stylu. V tomto roce byl také areál hutí propojen železnicí, která umožňovala snadné dodávky koksovateľného uhlí.

Botanik Presl

1852 – 2. 10. se narodil Karel Bořivoj Presl, jeden z nejvýznamnějších českých botaniků 19. století. Zabýval se systematickým výzkumem české květeny. Stanovil názvy mnoha rostlin a jeho herbář obsahoval více než 28 tisíc položek. Byl kustodem zoologických a botanických sbírek Vlasteneckého muzea v Praze (dnešní Národní muzeum).

Prodali zlatý důl

1867 – 18. 10. byla carem Alexandrem II prodána Aljaška Spojeným státům americkým. USA ji od Ruska koupily za 7,2 mil. dolarů, což v roce 2003 činilo přibližně 90 000 000 dolarů. Koupě se pro USA ukázala velmi výhodnou, protože kromě přírodního bohatství byla na Aljašce objevena také velká naleziště zlata.

Prvky známé i neznámé

1882 – Bohuslav Brauner, český chemik, při pobytu v Manchesteru rozložil zeminu „didym“ na známý prvek samarium a na neznámé prvky neodým a praseodým. Objev byl však mylně připisován A. Welsbachovi. Roku 1888 navrhl změnu určování atomové váhy (přijato 1904) a roku 1902 vyslovil předpoklad existence prvku s atom. číslem 61 (objeven 1974, nazván promethium).

Termosku ocení každý

1892 – v tomto roce vynalezl sir James Dewar skleněnou nádobu s dvojitými stěnami, mezi nimiž vypumpoval vzduch a otvor zatavil. V roce 1904 Dewarovu termonádobku usadil německý foukač skla Reinhold Burger do další nádoby, opatřil ji zátkou a šálkem na pití. Založil společnost Thermos GmbH a v roce 1910 zavedl její strojní výrobu.

foto © Wikipedie

Historia magistra vitae

Konečně auto na úrovni

1897 – před 115 lety bylo vyrobeno první benzinové auto na území České republiky. Automobil s názvem Prásideant byl pojmenován na počest prezidenta rakouského autoklubu v kopřivnické továrně pro výrobu a prodej kolejových vozidel. První zmínky o výrobě automobilů však hledejme už na konci 18. století, ty však byly poháněny parním strojem.

Hamburgerový král

1902 – 5. 10. se narodil Raymond Kroc, čechoamerický podnikatel, který s bratry McDonaldivými začal budovat síť restaurací rychlého občerstvení a později ji od nich odkoupil. Jeho vizí byly restaurace vyhlášené kvalitou, obsluhou a čistotou. V současnosti je McDonald's celosvětovým fenoménem (ať už nám tam chutná či nikoliv) a časopis TIME zařadil Kroce mezi 100 nejdůležitějších osob 20. století.

Bavila ho hudba

1922 – 9. 10. se narodil Ladislav Rychman, režisér specializující se na hudební filmy a pořady. Byl i průkopníkem televizní reklamy a televizních hudebních klipů (např. legendární klip „Mackie Messer“ s Milošem Kopeckým). Jeho filmy jako třeba „Dáma na kolejích“, „Hvězda padá vzhůru“ nebo „Jen ho nechte, ať se bojí“ pobavily diváky již v době svého vzniku a baví nás dodnes.

Rádio krále Klacka

1927 – ve dvacátých letech minulého století se u nás začaly objevovat první zcela primitivní rozhlasové přijímače. Skládaly se často z krystalů leštěnce olovnatého (které prováděly detekci signálu), cívků, ladícího kondenzátoru a sluchátka. Více součástí nebylo potřeba a rozhlasový přijímač byl schopný fungovat dokonce bez zdroje napájení.

Před DVD bylo video

1952 – v tomto roce byl poprvé zaznamenán obraz na magnetickou pásku (plastová páka s nanesenou magnetickou vrstvou). Prvně ji použil pro záznam zvuků Němec F. Pfeumer v roce 1926, ale výzkumy v této oblasti Německo před světem tajilo. Vývoj se mohl plně rozvinout až po válce. První video-rekordéry byly kotoučové, modernější systémy pak používaly kazetové pásky.

Pípající Sputnik

1957 – 4. 10. v 19 hodin 28 minut odstartovala z kosmodromu Bajkonur (na území bývalého SSSR) první vesmírná družice Země Sputnik 1. Cílem bylo ověřit, zda je let vesmírem vůbec možný. Měla jediný vědecký přístroj: vysílačku. Vysílaný pípavý signál se stal symbolem počátku kosmické éry. Zemi obléhala do 3. ledna 1958, kdy vstoupila do zemské atmosféry a shořela.

Úleva pro všechny

V Praze se veřejné záchodky objevily už na přelomu 19. a 20. století. To znamená, že si v duchu úsloví, že jde člověk tam, kam i císař pán chodí pěšky, mohl v Praze odskočit už císař František Josef I.

Ve čtvrtek 20. září 1888 informovaly Národní listy Pražany o novinkách v oblasti městské hygieny, a nebyly to novinky ledajaké. Městská rada se totiž rozhodla, že vybuduje v Praze dvanáct nových veřejných záchodků nákladem 40 000 zlatých. Zároveň bylo rozhodnuto, že se zlikvidují dosavadní nevyhovující záchody na Josefském náměstí a u Národního divadla. Byl to revoluční čin, protože v historii představovaly záchody měřítko civilizační úrovně. Rada zadala záchodovou výstavbu jistěmu B. Procházkovi, který se opravdu předvedl. Stavbičky nových záchodků měly hrázděné zdívko, věžovitou střechu, vodovod a sifony z porcelánu. Dokonce byly děleny na dámy a pány a měly

několik tříd. V první třídě se potřební mohli těšit na porcelánová umyvadla s ručníky, na zrcadla, hřebeny a terakotovou podlahu s kobercem. Dále tu byl stolek s adresářem, kniha stížností a rostlinný papír.

Návštěvník druhé třídy se už musel spokojit jen s porcelánovými umyvadly, terakotovou podlahou a nečekal ho ani koberec, ani adresář. Za první třídu se platily čtyři krejčary, za druhou dva. Kdo si přál ještě navíc vykartáčování šatů nebo vycídění bot, připlatil si další čtyři krejčary. Svůj oblíbený veřejný záchodek si mohl každý zákazník také předplatit za čtyři zlaté ročně. O čistotu na veřejných záchodech pečovaly „řádné starší ženy“. Při představě bývalého luxusu veřejných toalet si myslím, že leckterý návštěvník dnešních záchodků může našim předkům jen závidět.

-mak-

foto © Wikipedie a Muzeum hlavního města Prahy

Náš první filmový herec

Víte, který český herec natočil náš úplně první film? Byl to **Josef Šváb Malostranský**, nakladatel, kabaretiér, písničkář a milovník Malé Strany, od jehož úmrtí letos v říjnu uplyne osmdesát let.

Josef Šváb Malostranský se narodil 16. března 1860 v Praze na Malé Straně. Z lásky

k této části města si přidal ke svému jménu i přídomek Malostranský. Učil se pekařem, ale později se stal majitelem malého knihkupectví a nakladatelství lidových písní v Mostecké ulici. Už tehdy si začal vymýšlet vtipné veršičky, scénky a kuplety, s nimiž vystupoval v nejrůznějších kabaretech. Působil také v proslulé Malostranské besedě, založené roku 1868. Postupně se stal mezi lidmi velmi oblíbeným.

Rád vždy zdůrazňoval, že na Jubilejní výstavě roku 1891 jako první Čech promluvil a zazpíval do Edisonova fonografu. A tak když Jan Kříženecký hledal herce do svého prvního filmu, nemohl opomenout tehdy již velmi populárního Švába. Úplně prvním českým filmem bylo „Dostaveníčko ve mlýnici“, o několik dní později vznikl druhý film „Výstavní párkař a lepič plakátů“. Oba filmy s Josefem Švábem Malostranským byly natočeny v areálu Pražského výstaviště. V téže době vznikl také film „Smích a pláč“,

v němž Šváb předváděl svoji tvář na přechodu od smíchu k pláči. Jedná se o vynikající sólové dílko, které je dodnes kritiky velmi ceněno.

V pozdějších letech natočil několik němých i zvukových filmů, v nichž proslul především jako představitel lidových farářů, přestárlých záletníků, sluhů a hostinských. Jeho poslední filmovou rolí byla postava katechety v Lamačově komedii „Kantor Ideál“.

Josef Šváb Malostranský zemřel 30. října 1932 v Praze. V jeho hereckých stopách pak úspěšně pokračovala neteř Zita Kabátová, filmová hvězda první republiky.

-mak-

Malá Strana

foto © Wikipedie

Evropan každým coulem

Letos je tomu 95 let, co se 27. října 1917 v Praze narodil novinář, publicista, politik a polistopadový ministr kultury Pavel Tigrid, vlastním jménem Pavel Schönfeld, jeden z našich nejvýznamnějších představitelů exilového protikomunistického odporu.

Před válkou založil například Divadelní kolektiv mladých Zbořenců a působil v redakci studentského časopisu. Zahájil studia práv na Karlově univerzitě, ale už v roce 1939 musel z Protektorátu uprchnout do Londýna, kde šest let pracoval v českém vysílání BBC pod pseudonymem Tigrid (odvozeno od řeky Tigrisu).

Krátce po válce začal vydávat týdeník *Obzory*, později se stal šéfredaktorem týdeníku *Vývoj* a jako jeden z prvních novinářů u nás se ostře postavil proti krutému zacházení s Němci během jejich poválečného odsunu. „Únor 1948“ ho zastihl na reportáži v britské okupační zóně v Německu, odkud se už nevrátil. Stal se spoluzakladatelem české redakce rozhlasové stanice Svobodná Evro-

pa (Radio Free Europe/Radio Liberty). Svým osobitým vtipem a sarkasmem vždy ostře vystupoval proti totalitní zvůli komunistického režimu u nás. Není divu, že byl komunistickým představitelům tehdejšího Československa trnem v oku.

Po listopadu 1989 se vrátil do vlasti a pomáhal budovat její demokratické základy. Nejprve působil jako poradce prezidenta Václava Havla a v roce 1992 se stal ministrem kultury. V roce 2003 se rozhodl pro dobrovolný odchod ze života (přestal brát léky). Zemřel 31. srpna ve francouzském Héricy (departement Seine-et-Marne, region Île-de-France). Jak řekla na pohřbu jeho dcera, dobrovolnou smrt zvolil před ponížením ze stařecké bezmocnosti. -mak-

foto © Wikipedie

Krkonošský lyžník

V roce 1890 přivezl hrabě Jan Harrach na své jilemnické panství švédské lyže. Nechal podle nich vyrobit několik kopií a nabídl je k vyzkoušení. Tak se k nim dostal i učitel Jan Buchar. Hrabě bral lyže jen jako výbornou pomůcku pro lesníky, Buchar si ale uvědomil jejich velké možnosti pro turistiku.

Jilemnice

Jan Buchar se narodil v roce 1859 v Mříčném. Působil jako učitel v Dolních Štěpanicích a od roku 1884 se věnoval turistice. Z jeho podnětu vznikla první česká studentská noclehárna na Labské boudě a také cesta ze Žalého na Mísečky (dnes Bucharova cesta).

Jednoho dne se vypravil na lyžích od hraběte Harracha na Benecko. Po návratu o výletě nadšeně vyprávěl v restauraci U modré hvězdy v Jilemnici.

Ze skupiny, která se kolem něj utvořila, brzy vznikl Český krkonošský spolek Ski. Buchar o jeho založení napsal do časopisu „Pražský ilustrovaný kurýr“ článek, který si přečetl i Josef Rössler, předseda lyžařského odboru Bruslařského klubu v Praze. Oba spolky záhy navázaly spolupráci. Turistika, organizovaná Bucharem, změnila Krkonoše. Horské boudy se na zimu přestaly zavírat, byly označovány trasy a příjmy od návštěvníků stoupaly. Buchar se věnoval kartografii, psal a přednášel. Díky němu přešly harrachovské boudy od německých k českým nájemcům.

V roce 1930 utrpěl v Jilemnici těžké zranění po srážce s osobním autem, ale vyléčil se. Druhý střet se mu však stal osudným. Psal se 10. říjen 1932, když ho v Praze u Národního divadla porazilo nákladní auto a téhož dne zemřel.

-jol-

foto © Wikipedie

Historia magistra vitae

A kalkulačka byla na světě

1967 – v tomto roce byly nalezeny poznámky, které dokázaly, že prvním člověkem na světě, který se zabýval myšlenkou počítacího stroje, byl Leonardo da Vinci. V roce 1885 byla na světě první kalkulačka od švédského vynálezce Wiligodta T. Odhnera. Kolem roku 1900 se objevily první mechanické kalkulačky na elektrický pohon.

Policie zbila studenty

1967 – 31. 10. Veřejná bezpečnost v Praze brutálně rozehnala pochod studentů, kteří voláním „Chceme světlo!“ protestovali proti vypínání elektřiny na kolejích. SNB tehdy porušila uznávanou akademickou svobodu a vtrhla i do kolejí, kde bila studenty hlava nehlava. Demonstrace se stala jednou z předzvěstí Pražského jara 1968.

Bezvřetenové předení

1972 – v Ústí nad Orlicí byl zkonstruován první stroj na bezvřetenové dopřádání BD 200. Obecně je tento pojem českým výrazem pro technologii předení s otevřeným koncem nití. Následná příze se pak nazývá bezvřetenová nebo rotorová. Je tak zcela v rozporu s klasickou prstencovou přízí, která je lepší v pevnosti tahu, ale zaostává například ve stejnoměrnosti či pevnosti v oděru.

Malíř-samouk

1977 – 12. 10. zemřel malíř Jan Zrzavý, představitel avantgardy počátku 20. století. Studoval malbu u F. Ženíška, potom na UMPRUM, ale odtamtud byl vyloučen. Potom byl hlavně samoukem. Motivovaly ho pozoruhodné krajiny, cizí i domácí. V roce 1931 realizoval svou první scénickou výpravu pro Národní divadlo v Praze a spolupráce pokračovala až do roku 1959. V roce 1966 byl jmenován národním umělcem.

Kaplický o čarodějnicích

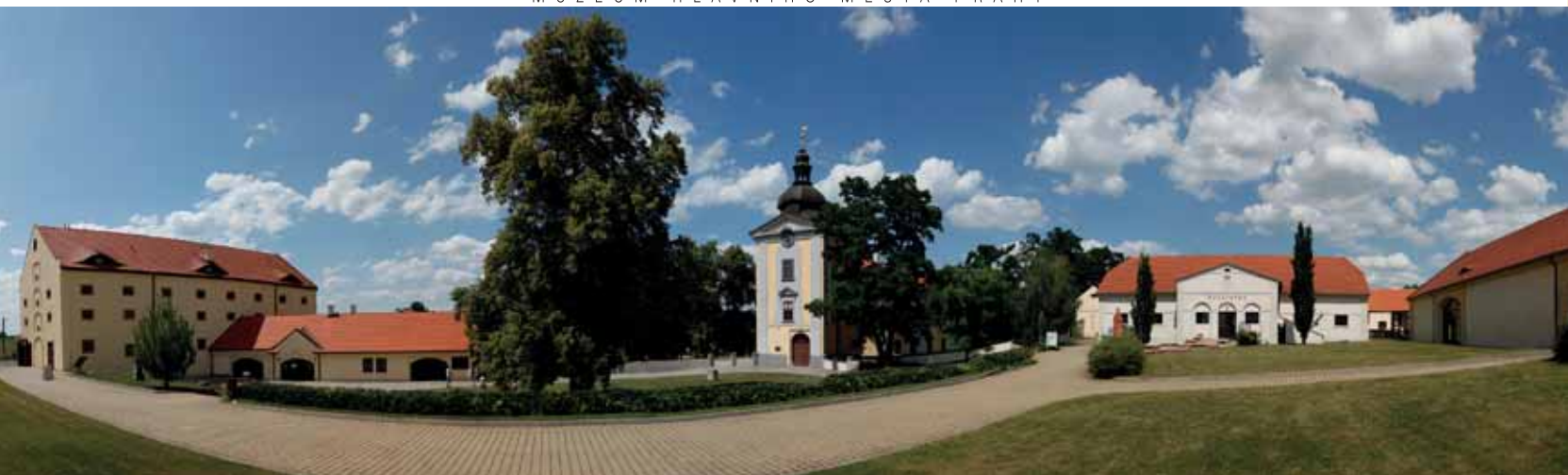
1982 – 4. 10. zemřel spisovatel Václav Kaplický, autor známého románu „Kladio na čarodějnice“, podle něhož natočil režisér Otakar Vávra skvělý film. Kaplický působil jako redaktor v nakladatelstvích a na radu svého přítele básníka Josefa Hory začal psát nenáročnou beletrii pro lidové čtenáře. Psal především historickou beletrii, hlavně z doby husitské a doby čarodějnických procesů.

Vnučka Vendelína Budila

2007 – 7. 10. zemřela ve věku 91 let herečka Jiřina Steimarová, vnučka Vendelína Budila, dcera herce Jiřího Steimara a matka herce Jiřího Kodeta a herečky Evelyne Steimarové. Vzhledem k tomu, že pocházela z významné herecké rodiny, začala hrát už od dětství. Kromě působení na divadle a ve filmu se věnovala i výuce herectví.

Z Ā M E C K Ů A R E Ā L
M U Z E U M H L A V N Í H O M Ě S T A P R A H Y

Chaloupka na vršku

26. 8. 2012 - 3. 2. 2013

Zámek - 1. patro

Stanislav Holý - Krajina her

23. 9. 2012 - 27. 1. 2013

Špejchar - výstavní sál

M U Z E U M
H L A V N Í H O
M Ě S T A
P R A H Y

Zámecký areál Ctěnice, Bohdanečská 259/1, 190 17 Praha 9-Vinoř
Spojení: metro C - Letňany, bus 302, st. Ctěnice, nebo st. Vinořský hřbitov
a dále po žluté turistické značce

Otevřeno: výstavy a expozice út – ne 10–18 hodin, od 1. 11. 2012 út – pá 10–16 hodin, so – ne 10–18 hodin,
zámecký park je přístupný denně: duben – říjen 8–22 hodin, listopad – březen 8–18 hodin.

www.muzeumprahy.cz

www.zamekctenice.cz

Alena Činčerová, Pavel Taussig
Komici na jedničku

Kniha vychází ze stejnojmenného televizního cyklu o humoru a talentu těch, kteří dokázali vzbudit úsměv na tvářích diváků v jediném okamžiku. V prvním díle najde čtenář výběr známých hereckých osobností – Vlasta Burian, Hugo Haas, Nataša Gollová, Jaroslav Marvan, Vladimír Menšík, Jan Libíček, Stella Zázvorková nebo Miloš Kopecký... Jaké byly osudy protagonistů nejoblíbenějších českých veseloher v průběhu století? Samozřejmostí je fotografická výbava a přehledná filmografie. Doslov o vzniku zajímavého pořadu, který v České televizi moderuje Petr Nárožný, napsal filmový historik Pavel Taussig.

Cena 299 Kč, 176 stran

? Víte, kdo ze známých komiků je nazýván „elegantním lumpem“? Pokud ano, napište nám do 15. 10. na adresu redakce nebo na souteze@kamocesku.cz. Pro tři autory správných odpovědí má Edice ČT připraveny zajímavé publikace.

S námi máte výběr!

Knihy z Edice ČT zakoupíte v běžné obchodní síti nebo v internetovém knihkupectví České televize www.ceskatelevize.cz/eshop.

Tomáš Sniegoň
Tváří v tvář Severu

Téměř stovka brilantních fejetonů zavede čtenáře za oba polární kruhy. Procestujete divoké arktické i antarktické oblasti – Grónsko, Špicberky, Lofoty a další místa. Publikace nabízí postřehy ze severské současnosti i historie, osobní setkání se seveřany a jejich názory, lákavé přírodní scenérie ve čtivém textu i na barevných fotografiích. Autorovy fejetony uspokojí ty Středoevropany, kteří chtějí na cestách či z tepla domova načerpat hlubší poznání severské krajiny i povahy jejích obyvatel. Titul je volným pokračováním autorovy knihy „Sever, za kamna vlezem“, která vyšla v roce 1998.

Cena 269 Kč, 216 stran

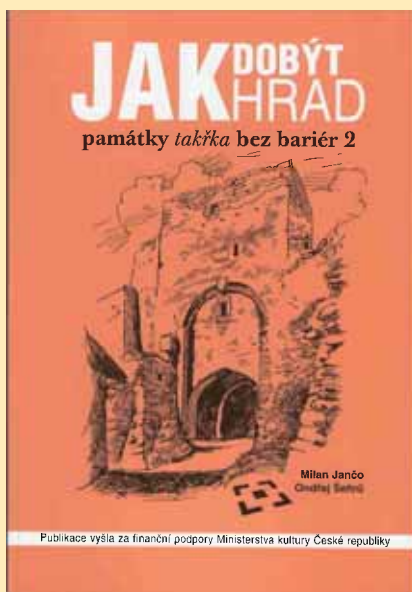
Námi doporučenou knihu můžete zakoupit v Reprezenční prodejně Českého rozhlasu, Vínohradská 12, Praha 2, v e-shopu www.radio-servis-as.cz a v síti knihkupectví.

Milan Jančo, Ondřej Šefců
Jak dobýt hrad
– památky takřka bez bariér 2

Publikace pro všechny spoluobčany se sníženou pohyblivostí je již druhým upraveným vydáním úspěšného titulu, tentokrát zaměřeného pouze na památky ve správě Národního památkového ústavu. NPÚ chce tímto způsobem přispět k tomu, aby jeho památkové objekty mohl obdivovat co největší počet návštěvníků. Bohužel v naší společnosti není stále dost informací o tom, jak velká jsou omezení pro hendikepované spoluobčany. Tato publikace je tedy motivací k tomu, aby i další vydání a publikace byly o něco obsáhlejší a v nabídce pro hendikepované návštěvníky pestřejší.

Publikace je zdarma, má 288 stran.

Námi doporučenou publikaci obdržíte v bezbariérovém Informačním centru NPÚ, Na Perštýně 12, Praha 1, dále v Knihkupectví JUDITINA věž v Mostecké ulici 1, Praha 1 (přímo na začátku Karlova mostu) nebo ji lze objednat u pana M. Janča na e-mailové adrese: janco@up.npu.cz či telefonicky na čísle: 724 663 565.

Hipostezky
v Moravskoslezském kraji

Pro milovníky jezdecké turistiky vydal Moravskoslezský kraj.

Publikace „Hipostezky v Moravskoslezském kraji“ představuje prvotní výstup stejnojmenného projektu na podporu koňské turistiky a jezdectví. Sestává ze dvou částí. První částí je brožurka s přehledem rančů, stájí a dalších spolupracujících subjektů poskytujících služby v oblasti hipoturistiky. Druhou částí publikace je mapa hipostezek na území Moravskoslezského kraje.

Brožura je zdarma, má 48 stran.

Publikaci si zájemci mohou osobně zdarma vyzvednout na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje v Ostravě nebo ji lze volně stáhnout v elektronické podobě na webových stránkách www.msregion.cz.

Krásná pětadesátice

Jedním z nejlepších aut, které kdy sjelo v Mladé Boleslavi z výrobního pásu, byla Škoda 450 roadster. Vůz vycházel z populárního modelu Škoda 440 Spartak a jeho nástupcem byla Škoda Felicia.

Vůz Škoda 450 roadster vyráběly Automobilové závody, národní podnik Mladá Boleslav – závod Kvasiny, kde bylo v letech 1957–1959 vyrobeno celkem 1010 kusů. Vůz měl čtyřdobý benzinový karburanční motor s visutými ventily v hlavě válců (OHV), se zdvihovým objemem 1089 ccm a výkonem motoru na brzdě 50 k (36,8 kW) při 5500 otáčkách za minutu. Nejvyšší rychlost na rovině měla 130 km za hodinu, základní spotřebu 9 litrů benzínu na 100 km a nádrž o objemu 30 litrů. Karoserie byla celokovová, podvozková, dvoudveřová, s lehkou plátěnou skládací střechou, pontonového tvaru – roadster. Vůz byl určen dvěma osobám + dvě místa nouzová se zavazadlovým prostorem o objemu 320 litrů. Na délku roadster měřil 4065 mm, na šířku 1600 a na výšku 1380 mm. Celková hmotnost plně zatíženého vozu byla 1230 kg.

Přestože toto čtení není pro mnohé z paní, žádná nikdy neodmítla svezení. Ostatně jak by mohla odolat, být středem zájmu tolika kolemdoucích. Mimochodem, poznáte, která Škoda na obrázku je roadster a která Felicia?

Josef Grof

KARTOGRAFIE PRAHA®

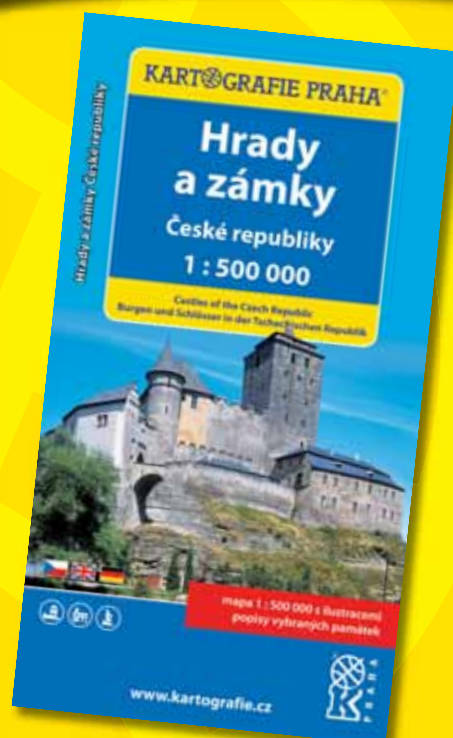

Který hrad byl na území dnešní České republiky zpřístupněn veřejnosti jako první?

- a) Helfštýn
- b) Frýdlant
- c) Karlštejn

www.kartografie.cz

Své odpovědi zasílejte **do 15. října** na adresu redakce nebo na e-mail: souteze@kamposesku.cz.
Tři správné odpovědi od nás dostanou mapy vydavatelství Kartografie PRAHA, a.s.

S námi za zdravím a poznáním

Pochod slováckými vinohrady – 6. října 2012

Start: Trasy 22 km a 16 km – restaurace Merlin v ulici Lipová alej v Hodoníně, 7–10 hod.

Trasa 8 km – „U zvoníčky“, Starý Poddvorov, 10–12 hod.

Trasy 36. ročníku povedou z Hodonína lesem, poli, vinohrady a areály vinných sklepů v Dolních Bojanovicích, Josefově, Starém a Novém Poddvorově a v Prušánkách.

Cíl: Obecní úřad v Prušánkách, 14–17 hod.

Pochod je pořádán ve spolupráci s Regionem Podluží a Mikroregionem Hodonínsko.

Více informací naleznete na www.spoluhraci.cz/kcthodonin.

Prahou turistickou – 25. října 2012

Přijďte na závěrečný pochod (9 km) z cyklu Podvečerních pochodů Prahou s názvem Podzimní výhledy na Prahu aneb Cestou do Národního zemědělského muzea.

Start: Poliklinika Mazurská (konečná BUS 144, 177), 16,30–18 hod.

Cíl: Národní zemědělské muzeum, 18–20 hod.

Pochod je posledním pochodem cyklu 207 km s OZP.

www.kct.cz
www.prahouturistickou.cz

Od Brd k Vltavě

Vltava, nejdelsí a nejvodnatější česká řeka, opěvovaná básníky, inspirující malíře i hudební skladatele, poskytuje chvíle radosti a potěšení při toulkách po jejích březích i v okolí.

Kousek za Prahou naleznete oázu klidu. Nádherné výhledy na malebné údolí řeky Kocáby, jednoho z vltavských přítoků, se naskytne při toulkách v okolí trampských osad. O pár kilometrů dál můžete navštívit štěchovickou elektrárnu, nabízející prohlídku i krátký film o hydroelektrárnách. Ve Štěchovicích naleznete i jedinečný secesní kostel sv. Jana Nepomuckého. Na břehy Slapské přehrady lákají mnohá rekreační střediska, hotely a restaurace. Bohatý program nabízí FCT Agency, která své

akce organizuje v Garni hotelu Petra. Nedaleko Živohoštského mostu, asi 300 metrů od zastávky parníku, naleznete v lese Lanový park Slapy.

Zhruba o 300 let zpět se vrátíte v krásně opraveném cenném barokním špýcharu z druhé poloviny 18. století v Prostřední Lhotě. V nedalekém Chotilsku zaujme muzeum s expozicí o historii balonového létání.

-šad-

www.odbrdkvltave.cz

OD BRD
k vltavě

Dobříšsko - Novoknínsko - Střední Povltaví

Vápenné pece vás přenesou do industriální minulosti Kladna

Tři věže šachtových vápenných pecí patří k nejvýraznějším symbolům industriálního Kladna. Se svou třicetimetrou výškou patří k nejvyšším vápenkám v Čechách. Projekt prvních dvou pecí pochází z roku 1927 a až do roku 1941 byly přistavovány do konečných pěti, podle toho, jak se postupně zvyšovala produkce Vojtěšské hutě.

Vápenec potřebný pro výrobu surového železa, který se ve vápenkách předpaloval, se do Kladna dovážel po Kladno-Nučické dráze. Kychtou pecí prošel například lom Velká Amerika u Mořiny na Berounsku. Provoz vysokých pecí a na nich závislých vápenných pecí byl ukončen v roce 1975. Zbořeny byly první dvě pece, zbylé přišly o veškerou strojní technologii, přesto si zachovaly vysoce

působivý vzhled. Díky svému technickému a historickému významu byly pece v roce 2008 prohlášený kulturní památkou.

Městské informační centrum Kladno
T. G. Masaryka 499, 272 01 Kladno
tel.: +420 312 604 540
e-mail: infocentrum@mestokladno.cz
www.mestokladno.cz

KLADNO
MĚSTO PRO MODERNÍ ŽIVOT

Zpátky do pohádky

Výstavou Zpátky do pohádky se vydáte zpět do svého dětství a připomenete si úžasnou atmosféru televizních pohádek. Přibližně šedesát kostýmů princezen a princů, královen a králů, loupežníků či Krakonoše nebo rekvizity a kulisy z patnácti nejznámějších pohádek Československé a České televize bude k vidění na Státním zámku v Hořovicích od 4. září do 30 října.

Těšit se můžete na kostýmy z pohádek „O princezně, která ráčkovala“, „Princezna koloběžka“, „Kouzla králů“, „Plaváček“, „Lotrando a Zubejda“, „Krkonošské pohádky“, „Anděl Páně“ a mnoha dalších.

Svou návštěvu Hořovic, hořovického zámku a pohádkové výstavy můžete spojit s tradičním Cibulovým jarmarkem, který se pořádá každoročně o prvním víkendu v říjnu.

Více informací na:

www.zamek-horovice.cz

Máslovice a Muzeum másla

Historie másla pro děti i dospělé

Malebná vesnice Máslovice leží 20 kilometrů severně od Prahy nad řekou Vltavou. V roce 1997 vzniklo v obci Malé máslovické muzeum másla. Podnětem k jeho založení byl mimo jiné samotný svérázný název obce, který je v České republice naprosto ojedinělý.

Expozice muzea představuje rozličné druhy máselnic, odstředivek, formiček na máslo, máslenek na servírování másla a další předměty související se selskou výrobou másla. Vystavena je také ojedinělá kolekce obalů na máslo z různých zemí světa. V prosinci a lednu je každoročně vystaven betlém z másla. V muzejním obchůdku lze nakoupit nejen suvenýry související s muzeem, ale i oblíbenou Dolskou medovinu z Výzkumného ústavu včelařského.

Máslovice leží v turisticky zajímavém prostředí, kde pěší, cyklistické, automobilové i autobusové výlety lze spojit nejen s návštěvou muzea, ale i s procházkou po okolí v chráněném území Máslovická stráň po naučné stezce nebo v přírodním parku Dolní Povltaví.

Máslovice pořádají každý rok Masopust se zabijačkou, turistický pochod Máslovická šlápota, Závod lodí Bohnice–Máslovice, Posvícenské vino-braní a **Máslovické dýňování**. To se v letošním roce uskuteční **v sobotu 20. října od 14 hodin na návsí**.

Test o másle

1. Z čeho se vyrábí máslo?

- a) z pšeničného zrna
- b) z jogurtu
- c) ze smetany

2. Jak si můžeš doma sám vyrobit máslo?

- a) kouzlo abrakadabra to zařídí
- b) zmrazením mléka
- c) ve šlehači

3. Jak se dříve přechovávalo máslo, když nebyly ledničky?

- a) zakopáním do země (tzv. Mrazíkův hrnec)
- b) ponořením do vody
- c) foukáním

4. Tradičním způsobem se máslo vyrábí:

- a) stloukáním smetany
- b) převařením smetany
- c) odstředěním smetany

5. Jak se říká krávám, které ještě nezačaly dávat mléko?

- a) nekňuby
- b) jalovice
- c) stračeny

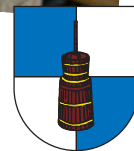
6. Co znamená že „má máslo na hlavě“?

- a) je nafoukaný
- b) má špatné svědomí
- c) je líný

? Znáte správné odpovědi? Pokud ano, pošlete je do 15. 10. na adresu redakce nebo na souteze@kamposkesku.cz. Na tři autory správných odpovědí čekají rodinné vstupenky do Muzea másla.

Obec Máslovice
Pražská 18, 250 69 Vodochody
tel: +420 724 191 246
e-mail: ou@maslovice.cz
www.maslovice.cz

Konopiště – zámek zvířátek a skřítků

Na místě dnešního zámku byl nejprve kolem roku 1294 postaven hrad, zřejmě pražským biskupem Tobiášem z Benešova. Pripomínal francouzské kastely, protože měl válcové věže, parkán, čtyři brány a padací most. Po rodu pánů z Benešova sídlila na Konopišti celá řada šlechtických rodů jako Šternberkové, Albrecht z Valdštejna či Lobkowiczové, kteří jej postupně přestavěli na zámek. A právě od Lobkowiczů jej roku 1896 koupil František Ferdinand d'Este, synovec a následník trůnu císaře Františka Josefa I.

Arcivévoda nechal zámek přestavět a jeho okolí přeměnit v krajinářský park. Založil dnes dobře známou Růžovou zahradu se skleníky a interiéry zámku vybavil sbírkami – vlastními i těmi, které zdědil po svých italských předcích. V této podobě se zámek včetně takřka celého vnitřního vybavení zachoval dodnes. Návštěvníci si mohou prostřednictvím tří okruhů prohlédnout téměř celý zámek, Galerii svatého Jiří i střelnici. Oblíbené jsou také prohlídky Růžové zahrady se skleníkem a medvědáriem, ve kterém žije dětmi velmi oblíbený medvěd Jiří. Děti milují i strašidla, která na Konopišti vystavuje Vítězslava Klimtová. Starší a pokročilejší si pak mohou říci své „ano“ v zámeckém salonku, kapli nebo Růžové zahradě. Pokud plánujete návštěvu zámku, pospěšte si, protože jeho interiéry se koncem listopadu každoročně uzavrou.

Pro děti je na zámku Konopiště přichystáno i jedno zbrusu nové překvapení, kterým je obůrka pro lesní zvěř. Najdete ji v bývalém zámeckém parku u zámecké restaurace Stará myslivna. Malí i velcí se tu mohou osobně seznámit s daňkem Bohoušem a daňčímí slečnami Barunkou a Alicí, s muflonem Mirkem a muflonkou Jaruš nebo jelením paroháčem Jirkou a laní Olgou.

Tip na výlet

3. listopadu – Svátek sv. Huberta, koncert
Prosinec – Benešovské roráty, mše

Když malí nevědí, velcí pomohou

1. Do kdy je zámek Konopiště otevřen?

- a) do konce světa
- b) do 30. 11. 2012
- c) do západu slunce

2. Jak se jmenuje zámecký medvěd?

- a) Běďa
- b) Aleš
- c) Jiří

3. U kterého města Konopiště leží?

- a) u Benešova
- b) u Berouna
- c) u Bečova

4. Jak se jmenuje zdejší známá zahrada?

- a) Ferdinandova
- b) Růžová
- c) Krakonošova

5. Jaké zvíře v obůrce nenajdeme?

- a) myšáka Mikiho
- b) jelena
- c) muflona

? Znáte správné odpovědi? Pokud ano, pošlete je do 15. 10. na adresu redakce nebo na souteze@kamocesku.cz. Na tři autory správných odpovědí čekají rodinné vstupenky – prohlídka zámku v listopadu 2012.

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV
Správa státního zámku Konopiště

Státní zámek Konopiště
tel.: +420 317 721 366
mobil: +420 602 349 068
e-mail: konopiste@stc.npu.cz
www.zamek-konopiste.cz

Vycházka historickou částí Jindřichova Hradce

Vycházku dlouhou 3 kilometry začneme na Masarykově náměstí u orientační mapy, odkud se vydáme Klášterskou ulicí k františkánskému klášteru s kostelem sv. Kateřiny z roku 1478. Proti klášteru stojí klášteříček postavený roku 1534, který fungoval jako špitál s bekyněmi a později jako vdovské sídlo zámeckých paní. Před klášteříčkem je kovová branka, kterou vstoupíme do malého parku a vyjdeme v Husově ulici.

Vpravo je objekt gymnázia Vítězslava Nováka (1923) a areál bývalých kasáren, který dnes slouží jako menza a koleje VŠ ekonomické. Projdeme areálem kolejí a kolem základní umělecké školy vstoupíme do Husových sadů, kde zabočíme vpravo k soše Jana Husa (1923). Po schodech sejdem na terasu pod hradbami, odkud se nám naskytne výhled na zámecký komplex. Asi po 100 metrech stoupá vlevo vzhůru do hradeb schodiště, projdeme úzkou uličkou a dále Liliovou ulicí dojdeme k proboštskému kostelu Nanebevzetí Panny Marie ze 14. století. Na zdi kostela je deska upozorňující, že těmito místy

prochází 15. poledník, který je vyznačen v dlažbě. Vpravo se nachází objekt bývalé jezuitské koleje (1595), patří k nejstarším zachovaným v Čechách.

Rohovou stavbou je kostel sv. Máří Magdaleny, nejstarší městský kostel ze 13. století. Kolem kostela zabočíme vpravo na Balbínovo náměstí, kde nás upoutá empírová budova Landfrasovy tiskárny. Dnešní podoba domu je z roku 1827. Proti tiskárně stojí muzeum Jindřichohradecka, bývalé jezuitské gymnázium (1594), kde působil Bohuslav Balbín. Nejdůležitějším zdejším exponátem jsou světoznámé pohyblivé Krýzovy jesličky. Vlevo od muzea

začíná objekt pivovaru z roku 1580, který patřil k největším v Čechách. Ze starého mlýna v objektu pivovaru vybudoval roku 1886 Křížík elektrárnu, 14. 3. 1887 bylo v Jindřichově Hradci jako v druhém městě po Praze uvedeno do provozu elektrické osvětlení. Pokračujeme okolo muzea Nežáreckou branou, jedinou z původních tří městských bran, a přejdeme most přes Nežárku, kde odbočíme první ulicí vlevo. Na nároží domu „U bradáče“ ze 16. století je štuková hlava označující původně holičství. Ulice pokračuje vzhůru do svahu nad řekou, odkud je široký výhled na zámecký komplex. Pod zámek u řeky je vidět bývalé koželužské domky a nejstarší panský dvůr, kde Marie Teinitzerová založila uměleckou textilní dílnu, z níž pocházejí světoznámé gobelíny.

Na prvním rozcestí pokračujeme vlevo a dále rovně, sejdem z kopce, kde se cesta stáčí vlevo kolem zdi Landfrasovy zahrady, která je dílem Josefa Schaffera. V letech 1826–1839 zde vybudoval terasovitou zahradu s pavilonem, gotickým letohrádkem, poustevnou, kuželnou a skleníky. Cesta se napojuje na silničku, po které přejdeme přes Nežárku a pokračujeme vlevo Mlýnskou ulicí. Vpravo na domě si všimneme pamětní desky dr. Procházky, který organizoval společenský život v Hradci. Pokračujeme ulicí vzhůru a na konci zidky zabočíme po žluté značce vlevo, přejdeme mostek nad stavidly a z nábreží Malého Vajgaru se nám nabídne pohled na město. Podél Vajgaru dojdeme před vchod do Státního hradu a zámku, který patří k nejstarším šlechtickým sídlům v jižních Čechách.

Pokračujeme po žluté kolem rohového domu s arkýřem gotického původu a vstoupíme na náměstí Míru. Zdejší dominantou je sousoší Nanebevzetí Panny Marie od sochaře Strahovského (1764–1766). Z domu na náměstí zaujme především radnice s městským znakem, který město získalo roku 1483 od Vladislava II., a Langrův dům se sgrafity, nejstarší dům ve městě pocházející z 15. století. Opustíme žlutou značku a kolem Langrova domu pokračujeme Svatojánskou uličkou ke kostelu sv. Jana Křtitele ze 13. století, založeného řádem německých rytířů. Vpravo ze schodiště je výhled na rybník Vajgar. Projdeme ulicí Štítného do Panské ulice a dále vpravo k Masarykovu náměstí, kde vycházka končí. Pro více informací se zastavte v městském informačním centru – vaše vycházka pak bude ještě zajímavější.

Informační středisko Město Jindřichův Hradec
Panská 136/1, 377 01 Jindřichův Hradec
tel.: +420 384 363 546, e-mail: info@jh.cz
www.jh.cz, www.infocentrum.jh.cz

Jižní Čechy lákají na výlovy rybníků

Jihočeské výlovy rybníků jsou tradičním lákadlem, které nabízí jedinečnou podívanou na vše, co je spojené s výlovem. Region s mnohaletou rybníkářskou historií je doslova poset množstvím rybníků a dalších vodních ploch. Jednotlivá rybářství si pro návštěvníky připravují i řadu doprovodných akcí, jako je prodej ryb či ochutnávka gastronomických specialit.

Výlovy rybníků začínají obvykle kolem sedmé hodiny ráno.

Školní rybářství Protivín

Podroužek: 14. 10. 2012
www.skolnirybarstvi.cz

Rybářství Třeboň a.s.

Ponědražský: 8.–9. 10.
 Velký Tisý: 9.–11. 10.
Rožmberk: 12.–14. 10.
 Spolský velký: 17.–18. 10.
 Záblatký: 22.–25. 10.
 Blato: 7. 11.
 Svět: 19.–22. 11
www.rybarstvi.cz

Rybářství Hluboká cz. s.r.o.

Volešek: 8.–9. 10.
 Blatec: 15.–16. 10.
 Munický: 28.–30. 10.
 Dehtář: 4.–8. 11.
www.rybarstvihluboka.cz

V neděli 28. 10. se u příležitosti výlovu Munického rybníka budou konat Jihočeské rybářské slavnosti.

Rybářské závody na rybníce Jaderný

I. ročník rybářských závodů na rybníce Jaderný v exkluzivním revíru se koná 13.–14. 10. (www.rybarstvihluboka.cz).

www.jiznicechy.cz

MUZEUM STŘEDNÍHO POOTAVÍ
 STRAKONICE

Navštiv a doporuč...

www.muzeum-strakonice.cz

KAM do muzea:

Studenti a absolventi pražské AVU

Strakonický hrad

do 28. 10.

Výstava prací výtvarníků ateliéru klasické malby prof. Zdeňka Berana při příležitosti ukončení činnosti ateliéru.

KAM za poznáním:

Zpracování dřeva

6. 10. Středověký vodní mlýn Hoslovice

10–16 hod.

Dřevořezba, pletení košíků, výroba trámů a březových košťat, soustružení, ruční dlabání misek apod.

K ochutnání vdolky na drátě

KAM za zábavou:

Cyklus starých dokumentárních filmů ze Strakonice, Strakonický hrad

Motocyklová tradice ve Strakonících

10. 10., 18 hod.

Dokumentární filmy o výrobě motocyklů ČZ a jejich slavných jezdcích

Muzikanti na Strakonicku

24. 10., 18 hod.

Dokumentární filmy přibližující hudebníky z jihozápadních Čech

Vaše návštěva, naše radost!

Za tajemstvím zlatavého moku

Pivo je považováno za český národní nápoj, ale víte například, z čeho se vyrábí, jak dlouho musí ležet nebo jak se má správně načepovat, aby vám chutnalo? Pokud ne, vydejte se na prohlídku některého z českých pivovarů. Můžete je navštívit každý den po celý rok a za každého počasí. Aktuální časy prohlídek zjistíte na uvedených kontaktech.

Setkejte se s legendou Pilsner Urquell

Plzeň se nazývá hlavním městem piva. A ne nadarmo. Pivo se zde vařilo už od dob založení města na konci 13. století. Ale celosvětový věhlas získalo pivo z Plzně až po založení Městského pivovaru, dnešního Plzeňského Prazdroje. Zde byla roku 1842 uvařena první várka piva, jak ho známe dnes – řízný, lahodný spodně kvašený ležák zlatavé barvy se sněhobílou pěnou. V Plzeňském Prazdroji navštívíte autentická místa, kde se pivo Pilsner Urquell od počátku vyrábí. Poznáte historické i moderní provozy pivovaru. Seznámíte se se surovinami, ze kterých se slavný český ležák vyrábí. Nahlédnete do 9 kilometrů dlouhého labyrintu pivovarských sklepů a ochutnáte zde nefiltrovaný Pilsner Urquell čepovaný přímo z dubových ležáckých sudů (ochutnávka pouze pro starší 18 let).

U Prazdroje 7, Plzeň, tel.: +420 377 062 888
(www.prazdrojvisit.cz)

Za zábavou do pivovaru Gambrinus

V areálu Plzeňského Prazdroje najdete i druhý známý plzeňský pivovar – Gambrinus. Čeká tu na vás prohlídka nabitá akcí a zábavou. Poznáte suroviny, tradiční postupy a nejmodernější technologie. Neopakovatelný zážitek si určitě odnesete z interaktivní „Gambrinus Arény“. Vydáte se na výlet do historie pivovaru, ve fotbalovém utkání si kopnete penaltu proti brankáři Gambrinus ligy nebo se v záři reflektorů stanete kytaristou rockové skupiny. A navíc si pro vás pivovarští přichystali školu čepování a samozřejmě ochutnávku různých variant piva Gambrinus.

U Prazdroje 7, Plzeň
tel.: +420 377 062 888
(www.prazdrojvisit.cz)

Prožijte příběh piva v Pivovarském muzeu v Plzni

Chcete se dozvědět o pivu úplně všechno? Potom musíte zavítat do plzeňského Pivovarského muzea. Původní právovárečný dům z 15. století, ve kterém se muzeum nachází, dýchá atmosférou středověku. Dozvíte se zde vše o výrobě, způsobu podávání a pití piva od starověku do současnosti a prohlédnete si prostory, které v historii sloužily k výrobě piva – pozdně gotickou sladovnu, hvozď, lednici, valečku, spilku či ležácké sklepy. Starší 18 let se mohou těšit na ochutnávku piva Pilsner Urquell.

Veslavínova 6, Plzeň
tel.: +420 377 235 574
(www.prazdrojvisit.cz)

Pivovar Radegast

Pivovar Gambrinus

Pivovar Plzeňský Prazdroj

Do Velkých Popovic za kozlem Oldou

Pivovar ve Velkých Popovicích patří k nejznámějším a největším, ale také k nejkrásnějším. Nechal ho v 70. letech 19. století postavit František Ringhoffer, majitel popovického panství, továrník a starosta Smíchova. Na prohlídce Po stopách Kozla nahlédnete pod pokličku místním sládkům, poznáte bohatou historii i současnost tohoto pivovaru, v pivovarských sklepech ochutnáte nefiltrovaný ležák Velkopopovický Kozel a seznámíte se s místním maskotem – kozlem Oldou.

Ringhofferova 1, Velké Popovice,
tel.: +420 323 683 425
(www.pivovar.kozel.cz)

Za nejoblíbenějším pivem Moravy do Nošovic

Podle pohanského boha Radegasta byl pojmenován pivovar, který vyrostl v 60. letech minulého století v obci Nošovice, sedm kilometrů východně od Frýdku-Místku. Na prohlídce se na vlastní oči přesvědčíte, že pivo Radegast se vaří v Nošovicích s láskou podle tradičního receptu a z nejlepších surovin. Poznáte příběh sládky Jaromíra Franzla, který je otcem piva Radegast. Právě on mu vtiskl charakteristickou hořkost, které se v Nošovicích drží dodnes. Zlatým hřebem prohlídky je ochutnávka správně hořkého piva Radegast.

Pivovar Radegast, Nošovice
tel.: +420 558 602 566
(www.pivovar.radegast.cz)

Muzeum Dr. Šimona Adlera

PLZEŇSKÝ KRAJ

Značené turistické stezky i cyklotrasy každoročně přivábí do Dobré Vody stovky návštěvníků. Vznik osady je připisován poustevníku Vintířovi, který tu pobýval na sklonku svého života (1041–1045). Památník židovského rabína Šimona Adlera zde vznikl v roce 1997 a připomíná zdejšího rodáka, oběť holocaustu.

Prvním zastavením většiny návštěvníků je tradičně již zmíněné muzeum, kde je část expozice věnována kultuře a náboženství židovských obyvatel v západočeském příhraničí a další pak životu a osudu Dr. Šimona Adlera. Další expozice se věnuje historii Hartmanic a okolí, včetně ukázek tradičních šumavských řemesel.

Kostel sv. Vintíře v Dobré Vodě je jediným kostelem zasvěceným tomuto světcí. Byl postaven v letech 1706–1777 na místě původní dřevěné kaple, která tu stávala již ve 12. století. V interiéru

Kostel sv. Vintíře

Interiér kostela sv. Vintíře

kostela objevíte umělecké unikáty sklářské výtvarnice Vladimíry Tesařové – téměř pětisetunový skleněný oltář, skleněnou křížovou cestu, betlém, menzu a ambon – nebo sochu sv. Vintíře v životní velikosti. Vstupenky na prohlídku zakoupíte v muzeu.

Zajímavostí je léčivý pramen s blahodárnými účinky na zrak, vyvěrající v barokní kapličce nedaleko kostela. Neméně zajímavý je pak výstup na Vintířovu skálu s úžasným výhledem do okolní krajiny. Cestou se můžete zastavit u Vintířovy kapličky, která stojí na místě mnichovy poustevny – těsně pod vrcholem Březníku v nadmořské výšce 1006 metrů.

Prohlídky: celoročně, úterý–neděle, 9–12 a 12,30–17 hod.

listopad–březen do 16 hod. (vstupné: 40 Kč/20 Kč, rodinné: 60 Kč)

Tip na výlet:

Věděli jste, že nejsilnější životodárnou energií disponuje nevysslovitelné Jméno Boží, tetragram JHWH – tajemný „šém“ (hebrejsky jméno), které vloženo do úst nebo na čelo mrtvé hmoty zformované do sochy Golema tuto hmotu oživi? Výstavu

akademické malířky Zuzany Kadlecové „KABALA“ můžete v Muzeu Dr. Šimona Adlera navštívit do konce října.

Muzeum Dr. Šimona Adlera
Dobrá Voda 5
342 01 Hartmanice
tel.: +420 378 370 700
376 593 412
e-mail: adler@zcm.cz
www.zcm.cz

www.turisturaj.cz

Muzeum Dr. Šimona Adlera

Vintířova skála

Léčivý pramen u kostela sv. Vintíře

Detail skleněného oltáře v kostele sv. Vintíře

Fredy Hirsch – člověk spravedlivý

Fredy Hirsch

Místo a čas děje: Vyhlazovací tábor pro Židy v Osvětimi-Birkenau, březen 1944.

V karanténě sekce Bllb jsou shromážděny téměř čtyři tisíce českých vězňů. Podle ujištění esesmanů mají odjet do jiného pracovního tábora. Jenže členové podzemní organizace zjišťují, že celé osazenstvo má být v nejbližších hodinách zavražděno v plynových komorách. Čelní představitelé vězňů se scházejí k poradě – je třeba zorganizovat vzpouru. Za jejího vůdce je vybrán Fredy Hirsch. Když mu sdělí své rozhodnutí, Fredy si vyžádá hodinu na rozmyšlenou.

Alfred Hirsch, řečený „Fredy“, se narodil v roce 1916 v německých Cáchách. Po nástupu hitlerovců k moci v roce 1933 emigroval do Prahy. Díky své charismatické osobnosti a fyzické kondici se v místní židovské komunitě brzy vypracoval na duchovního a sportovního vedoucího židovské mládeže. Jako přesvědčený sionista se scházel s mladými lidmi, aby je ideově i fyzicky připravoval na výjezd do Palestiny, kde měli tvořit základ příštího židovského státu. Veškeré plány však zhatila nacistická okupace v roce 1939. Hitlerovci zavedli i v protektorátu tvrdá protizidovská opatření, která vyvrcholila na podzim roku 1941 v takzvané konečné řešení židovské otázky, což byl pouze krycí název pro fyzickou likvidaci židovského obyvatelstva.

Náš další příběh z terezínského ghetta je věnován muži, často zmiňovanému těmi, kdo ho znali a prošli si stejně jako on peklem koncentračních táborů Terezín a Osvětim-Birkenau. Jedná se o Alfreda Hirsche (11. 2. 1916 Cáchy – 8. 3. 1944 Osvětim), židovského pedagoga, velkého sportovce, sionistu a především vůdčí osobnost výchovy i vzdělávání dětí v nelidských podmínkách nacistických táborů.

12. 4. 1931 patnáctiletý Fredy na „Dni župy“, Nideggen (Německo)

Pamětní deska v Parku terezínských dětí

Asi v roce 1940

Nacisté ihned zahájili deportační transporty nejprve do polské Lodže a posléze do terezínské pevnosti v severních Čechách, kterou proměnili v novodobé židovské ghetto. Mezi jeho prvními „budovateli“ byl i Fredy Hirsch. Ghetto formálně řídila židovská samospráva, jejímž členem se Fredy stal. „Rada starších“ neměla ovšem prostředky na zlepšení situace tisíců zdejších vězňů, takže se orientovala hlavně na mládež a děti, o nichž doufala, že přece jen budou poválečnou nadějí pro židovskou domovinu v Palestině. Fredy se i zde ujal

S Dr. F. Weidmannem, tajemníkem Židovské náboženské obce v Praze

péče především o děti. I v Terezíně organizoval v mezích možností jejich duchovní a tělesnou výchovu.

Jenže terezínské ghetto bylo v hitlerovských plánech pouze přechodnou stanicí pro uvězněné Židy. Čas od času nařídila komandatura i odsud deportační transporty na Východ – do táborů smrti. Začátkem září 1943 byl do jednoho z nich zařazen i Fredy Hirsch. Transport s pěti tisíci vězni přijel do osvětimského Birkenau. Všichni muži, ženy i děti byli umístěni do takzvaného rodinného tábora Bllb. Pro zkušené vězně byl jejich osud hádankou. V ústřední kartotéce však zjistili, že všichni nově příchozí mají poznámku „Sonderbehandlung nach sechs Monaten Quarantäne“. V tajné hitlerovské řeči to znamenalo smrt v plynové komoře po šesti měsících.

Místo a čas děje: Osvětim-Birkenau, 8. březen 1944. Posledním, kdo s Fredym mluvil, byl Rudolf Vrba, kterého Fredy požádal o hodinu na rozmyšlenou. Když se k Fredymu vrátil, našel ho již v bezvědomí a přivolany lékař Dr. Kleimann konstatoval silnou otravu barbituráty. Vzhledem k situaci i k tomu, že by trvalo řadu dní, než by se Fredy vůbec postavil na nohy, považovali Kleimann i Vrba za nejlepší, nepokoušet se Fredyho Hirsche zachraňovat.

Při slavnostním odhalení Hirschovy busty v Terezíně pravila jedna z přeživších, Zuzana Růžičková: „Doufejme, že až odejde poslední z nás, kdo jsme ho znali, postojí na tomto místě kdosi z nové generace a řekne – toto musel být člověk dobrý, krásný a statečný.“

text Toman Brod, Luděk Sládek
(celý příběh na www.kampocesku.cz)
(snímky převzaty z knihy Lucie Ondříčové „Příběh Fredyho Hirsche“, Sefer 2001)

Příběh Fredyho Hirsche, Lucie Ondříčová, Sefer 2001

Fredy Hirsch

národní kulturní památka

www.pamatnik-terezin.cz

Královské město v podzimních barvách

I když se pomalu začíná barvit listí a po ránu se objevují mlhy, cestovat se dá stále. Vypravíte-li se do Litoměřic, zjistíte, že toto město žije naplno, i když hlavní turistická sezona již pominula.

Důkazem tohoto faktu je Hrad Litoměřice. Multifunkční stavba, která skrývá expozici českého vinařství, archiv vín i degustační a kongresové prostory. Jde o palác královského hradu z poloviny 13. století, který byl v nedávných letech zrekonstruován za podpory fondů Evropské unie. Koná se tu spousta kulturních akcí, které si získávají oblibu široké veřejnosti. Z těch nejbližších jmenujme:

- 1.–28. 11. Výstava fotografií Fotoklubu Lovosice
- 11. 11. Svatomartinský den – požehnání vínu
- 29. 11. 2012– 13. 1. 2013 Výstava ZUŠ Litoměřice
- 8. 12. Adventní jarmark na nádvoří hradu

Přijedte si vychutnat barvy podzimu do centra historického města. Procházka po náměstí, parkánech, na magický Dómský vrch či uličkami staré zástavby vás jistě přesvědčí, že výlet do Českého středohoří stojí za to.

Centrum cestovního ruchu Litoměřice, p.o.
www.litomerice-info.cz

Litoměřice

Královské město v srdci Českého středohoří

- městská památková rezervace
- vyhlídková věž Kalich
- Dómský vrch – sídlo litoměřického biskupství
- Hrad Litoměřice – expozice českého vinařství
- dům Na Vikárce – Máchova světnička

www.litomerice-info.cz info@litomerice-info.cz

- plavby lodí Porta Bohemica
- titul "fairtradové město"
- nezapomenutelné přírodní krásy v okolí
- Terezín – jen 2 km od Litoměřice

Na návštěvu Litoměřic jeden den nestačí!

Navštivte dynamické město Most!

HRAD HNĚVÍN,

kde našel smrt slavný alchymista Edward Kelley

KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE,

kteří putoval po kolejích více než 800 metrů

HIPODROM, AUTODROM, AERODROM,

kde najdete odpočinek i adrenalin

IN-LINE DRÁHY,

kteří najdete v areálu hipodromu, Benediktu a podél jezera Matylida

KOUPALIŠTĚ AQUADROM,

kde si zasportujete a načerpáte nové síly

JEZERO MATYLDA,

kam můžete vyrazit s in-line bruslemi, kolem, běžkami, za vodními radovánkami nebo s rybářským prutem

PODKRUŠNOHORSKÉ TECHNICKÉ MUZEUM

– hornický skanzen, kde ochutnáte hornictví na vlastní kůži

Více informací o možnostech trávení volného času a návštěvě památek v Mostě najdete na internetových stránkách města Mostu.

www.mesto-most.cz

Česká Třebová

Pozvánka na koncerty v rámci VIII. Mezinárodního festivalu Zdeňka Pololánika.

5. 10. 2012 19 hod. Kostel sv. Jakuba

Jaroslav Tůma – varhany. Program: J. P. Sweelinck, J. S. Bach, W. A. Mozart, V. Novák, F. Schmidt, W. L. Webber, J. Tůma.

12. 10. 2012 19 hod. Kostel sv. Jakuba

Milko Bizjak, Slovinsko – varhany. Program: D. Buxtehude, A. Vivaldi, J. S. Bach, S. Premrl, M. Bizjak, Z. Pololánik

19. 10. 2012 19 hod. Rotunda sv. Kateřiny

Žofie Vokálová – flétna, Josef Rafaja – varhany. Program: J. S. Bach, J. Pachelbel, G. F. Händel, M. Marais, J. K. Kuchař, W. A. Mozart

www.ceska-trebova.cz

Hotel Panorama

HOTEL PANORAMA

Navštivte čtyřhvězdičkový rodinný wellness hotel v Rychnově nad Kněžnou, který se nachází na klidném místě na okraji města, jež je vstupní branou do Orlických hor. Nabízíme komfortní ubytování ve 30 pokojích s celkovým počtem 67 lůžek.

Orlických hor po pěších či cyklistických značených trasách, které začínají přímo u hotelu, získáte na recepci našeho hotelu.

Na shledanou u nás...

Hotel Panorama
Masarykova 941, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
tel.: +420 494 534 619
e-mail: hotelpanorama@hotelpanorama.eu
www.hotelpanorama.eu

Těšit se u nás můžete především na prvotřídní restauraci s letní zahrádkou, ale i na krytý nerezový bazén, vířivku, saunu s vyvíječem sněhu nebo masáže prováděné nevidomým masérem. K dispozici jsou také tři konferenční místnosti, velké dětské hřiště a kulečník. V areálu hotelu nabízíme parkování zdarma. Hotel je vhodný pro firemní akce, víkendové pobyty i rodinnou dovolenou. Tipy na výlety do okolí města nebo do

Africké muzeum v Holicích

Málo známý český lékař, ale o to známější cestovatel, kartograf a etnograf MUDr. Emil Holub se narodil před 165 lety, 7. října 1847 v Holicích. Absolvoval medicínu na Karlově Univerzitě, kde se také seznámil s deníky z Afriky cestovatele Livingstonea. Učarovaly mu natolik, že krátce po studiích odjel do Kapského Města, kde se nakonec nedaleko Kimberley usadil a začal zde praktikovat medicínu.

Netrvalo však dlouho, než pověsil „řemeslo“ na hřebík a přidal se ke karavaně lovců, se kterými strávil dva měsíce na „vědecké safari“. V roce 1873 se vydal na druhé vědecké safari zaměřené na sbírku etnografických materiálů. Třetí expedice v roce 1875 ho zavedla k řece Zambezi, kde zpracoval první detailní mapu okolí Viktoriiniých vodopádů. Po mnoha letech se vrátil do Prahy, kde ale jen připravoval další velkou expedici po Africe, na kterou se vydal roku 1883 společně se svojí novou manželkou. Po svém návratu upořádal velkolepé výstavy ve Vídni (1891) a o rok později také v Praze. Nepříjemné pro něj bylo, že nenašel vhodný objekt, do kterého by mohl umístit své sbírky artefaktů. Postupně začal části sbírek roz-

prodávat nebo je věnoval muzeím, vědeckým institucím a školám. Zemřel 21. února 1902 ve Vídni, kde byl také pohřben.

V roce 1966 byl v Holicích postaven místními občany našemu nejslavnějšímu cestovateli památník, který fungoval plných 44 let. Během této doby ho navštívilo 1 406 000 návštěvníků. Postupem času však bylo již nevyhnutelné změnit vnitřní expozici, aby vyhovovala dnešním návštěvníkům. Autorem nové expozice, která byla slavnostně otevřena 3. května 2012, je akademický architekt David Vávra.

www.holubovomuzeum.cz
www.vychodnicechy.info

VÝCHODNÍ ČECHY

CzechTourism
www.kudyznudy.cz

CZREGION – celostátní informační portál

Kromě užitečných informací o Čechách a Moravě na portálu naleznete prezentace měst a obcí doplněné fotografiemi, údaje o krajích Česka, turistické informace, prezentace škol, fotogalerie. Součástí jsou zajímavé sekce, například Kdo je kdo v Česku?, Nejkrásnější místa v Česku, Víte, že...? Na stránkách jsou představováni primátoři a starostové i úspěšné projekty měst a obcí. Každý zájemce o informace z oblasti turismu si zde může vyhledat ubytovací a stravovací zařízení, koupaliště, wellness, sportovní zařízení, golfové kluby a tipy na výlety. Portál je pravidelně aktualizován a doplňován o akce, aktuality a obecné informace z regionů.

Soutěž o Nejkrásnější město a obec Čech a Moravy 2012

Již čtvrtým rokem vyhláší portál CZREGION soutěž o Nejkrásnější město a obec Čech a Moravy. Soutěž, kterou si oblíbila široká veřejnost, se těší velkému zájmu. Čtvrtý ročník soutěže probíhá od 1. 4. 2012 do 31. 10. 2012 (do 12 hodin).

Soutěž je určena pro všechny, kteří mají zájem podpořit města a obce Čech a Moravy. Hlasovat za město/obec lze pomocí hlasovacího banneru, který je umístěn pod prezentacemi měst a obcí. Po přidání hlasu se městu/obci přičte jeden hlas. Roz-

hodnout se může každý individuálně. To znamená, že můžete hlasovat podle svého bydliště, sympatií nebo si vyberete místo, kde se vám líbí.

Soutěž o Primátora/Starostu Čech a Moravy 2012

Již druhým rokem přináší portál CZREGION doplňkovou soutěž o Primátora/Starostu Čech a Moravy. Soutěž probíhá od 1. 4. 2012 do 31. 10. 2012 (do 12 hodin). Pokud máte zájem podpořit svého primátora či starostu, zašlete prosím krátký popis s kladnými aktivitami a úspěšnými projekty, které

provedl/a pro vaše město/obec. Popis lze zaslat pomocí banneru, který je umístěn pod každou prezentací města/obce.

Ceny pro hlasující v soutěžích

I letos se organizátoři rozhodli podpořit hlasující v soutěži zajímavými výhrami. Každý přihlášený uživatel, který hlasuje, se dostává do slosování o dvě měsíční výhry. Čím více hlasů uživatel odevzdá, tím má větší šanci na úspěch. Hlasující, který přidá po dobu soutěží nejvíce hlasů, získá dárkový balíček. Výhry pro hlasující věnovala následující ubytovací zařízení: golfYacht Prague Hotel – Praha, Hotel Jesenice – Jesenice u Rakovníka, Hotel Panon – Hodonín, Léčebné Lázně Jáchymov, U Lamy – Krásná Lípa. Věcné ceny pro hlasující věnovaly firmy: SYMPAKT trade s.r.o. – prodej sportovních potřeb a trofejí, ZONER software a.s. – programy pro úpravu fotografií, Portál CZREGION.

Více informací na
www.czregion.cz/souteze/2012

Naplánujte si podzim v Beskydech

Máme pro vás tip!

Poznejte jedno z největších lákadel Frýdku-Místku a **poodhalte** jeho tajemství.

Víte, jaké **tajemství se ukrývá** v bazilice minor Navštívení Panny Marie ve Frýdku-Místku, která je jedinou bazilikou v ostravsko-opavské diecézi? **Sejděte do jejich útrob** a zhlédněte kryptu s mumifikovanými ostatky kněží a poutníků. Jednou z možností, kdy ji navštívit, jsou Dny s průvodcem, které jsou pravidelně pořádány na jaře a na podzim (www.beskydy.com).

Cestou z Frýdku-Místku do Nového Jičína se zastavte v Příboře, kde se usadíte na měděné pohovce – na první pohled stejném sofa, na jakém kdysi dávno odkrývali svá tajemství Freudovi

pacienti. Motto vytepané u pohovky „Usaď se a rozjíměj, vstaň a konej“ vás doslova vybidne k posezení a zamyšlení nad životem (www.freudmuseum.cz).

Zahrajte si na módní návrháře! Chcete se dozvědět, jak se vyrábí klobouky? V Novém Jičíně vám to ukáží! Neobvyklá interaktivní výstava z vás tak možná udělá i módní návrháře...

Ozdobte si svůj klobouk, inspiraci hledejte u již vystavených kousků. **Vyzkoušejte si je**, a pokud vás některý z nich nadchne tak, že ho budete muset mít, stačí pouze navštívit jejich prodejnu (www.mestoklobouku.cz).

www.beskydy.com

Investice do vaší budoucnosti
Evropská unie
ROZPOČETNÉ I INICIATIVNÍ FONDY PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Kultovní seriál Kancel poprvé na jevišti. V Divadle Rokoko

První premiérou divadelní sezony 2012/13 v Městských divadlech pražských bude komedie Kancel. 10. listopadu se tato celosvětově první adaptace britského seriálu BBC představit v Divadle Rokoko.

Režisér Petr Svojtka vysvětluje, proč se spolu s dramaturgem Jiřím Janků rozhodli právě pro Kancel, který je originálním a vtipným pohledem do zákulisí jedné obyčejné kanceláře: „Tímto projektem chceme do jisté míry navázat na Monty Pythonův létající kabaret, protože jde o inscenaci postavenou na břitkém britském humoru.“

Jiří Janků k tomu dodává: „Tady se balancuje na velmi tenké hraně mezi humorem a trapností. Zaujalo mě především to, jak se za vši tou zábavností překvapivě vynořují existenciální problémy a jedno obrovské téma, které je neskutečně aktuální pro většinu pracujících populace. Lidé chodí do práce, mají šéfa, o němž si třeba myslí, že je idiot, ale jsou nuceni s ním přátelsky vycházet. Jsou obklopeni lidmi, se kterými si mnohdy nemají vůbec co říct, možná je i nesaňejší, a přitom s nimi tráví většinu svého času, protože nemají odvahu to změnit. Práce jako zdroj obživy je životní nutností, a ať je v ní člověk jakkoliv nespokojený, většinou se bojí udělat ten krok do neznáma a říct: „S vámi já tady, přátelé, nebudu, já si najdu něco lepšího...“ Nic lepšího totiž v rukou nemá. A tak nic neudělá.“ V hlavních rolích se představí Vasil Fridrich, dále hrají Jiří Hána, Zbigniew Kalina, Henrieta Hornáčková, Veronika Janků, Stanislav Lehký, Robert Hájek, Radim Kalvoda, Lenka Zbranková a Jaroslav Vlach.

www.MestskaDivadlaPrazska.cz

Městská **Divadlo Rokoko** pražská

Beroun

Hodiny ze Schwarzwaldu

10. 10. – březen 2013, vernisáž 10. 10. od 17 hodin, Muzeum Českého krasu, Jenštejnský dům, Husovo nám. 87, Beroun

Pro všechny obdivovatele a znalce historických hodin připravilo Muzeum Českého krasu novou výstavu nazvanou „Hodiny ze Schwarzwaldu“. Expozice představuje výběr z unikátní sbírky Miloše Klikara, který hodiny sbírá téměř třicet let. Jejím základem jsou právě slavné „švarcvaldky“, které se v oblasti jihozápadního Německa vyráběly od poloviny 17. století. Výstava seznámí milovníky hodin se závěsnými a skříňovými hodinami, s hracími písňalovými mechanismy, tanečními figurkami, skleněnými zvonky a ciferníky s lidovým dekorem.

www.muzeum-beroun.cz

Broumov

Manon Lescaut v Broumově

12. 10. 19 hod. – Premiéra poetického představení bude ke zhlédnutí v městském divadle v Broumově. Jedná se zcela určitě o vrchol tvorby v dosavadní historii divadla. Představení nabídne nádherné verše, hudbu a vizualizace. Samozřejmostí jsou špičkové herecké výkony všech herců, v čele s obrovským ženským hereckým talentem Zuzany Rainové. V roli rytíře des Grieux se představí Jan Holk. Pořádá město Broumov.

www.broumov.net

Česká Třebová

Rodina na stezce

14. 10. 14 hod., Rybník

Tradiční podzimní vycházka se soutěžemi po trase smyslově naučné stezky Údolím Skuhrovského potoka. Začátek je na 1. zastavení stezky v Rybníku u tenisových kurtů. Start od 14 do 16 hod. Konec u restaurace Nad Hrází do 17 hod. Délka trasy 4 km, startovné 30 Kč. Kontakt: +420 725 734 871.

Michal je pajdulák

14. 10. 16,30 hod., Kulturní centrum

Dětské představení Michala Nesvadby. Soutěže, zábava a dárečky pro děti. www.kouzelnaskolka.cz. Vstupné 155 Kč. Předprodej v IC Česká Třebová

Jubilejní koncert – „Helena 65“

11. 10. 19,30 hod., Kulturní centrum

Helena Vondráčková s kapelou Charlie Band. Osvědčené hity, novinky z alba „Zůstáváš tu se mnou“, ale i hudební perličky, které si Helena pro své fanoušky nově připravila.

www.ceska-trebova.cz

Choceň

Vzduchoprázdny

23. 10. 19,30 hod. – Koncert písničkáře Karla Plíhala, jednoho z našich neoriginálnějších hudebníků a textařů. Zástupce české folkové scény pro své fanoušky připravil novou desku „Vzduchoprázdny“.

www.kultura-chocen.cz

Chrudim

Bratři Ebenové

4. 10. 18,30 hod. – Benefiční koncert známé skupiny bratří Ebenů se odehraje v divadle Karla Pippicha v Chrudimi. Skupina se sama označuje za nejzvláštnější skupinu v historii české populární hudby. V jejím repertoáru najdeme prvky klasiky, folku, rocku i jazzu, nechybí však ani vytříbený hudební humor.

www.chrudim.eu

Nové Město nad Metují

45. výročí divadla Jára Cimrmana

4. 10. 19 hod. – Přímý přenos divadelního představení Divadla Jára Cimrmana České nebe v divadle KINO 70. Obsazení: Zdeněk Svěrák, Jan Kašpar, Petr Brukner, Jaroslav Weigel a další. Režie: Ladislav Smoljak. Program: 19 hod. začátek programu; 19,15 hod. začátek 1. části představení (seminář); 20,10 hod. dvacetiminutová přestávka se slavnostním přípitkem; 20,30 hod. začátek 2. části představení (hra); 21,30 hod. konec představení

www.aerofilms.cz

Praha

Jakub Schikaneder

Do 21. 10. potrvá ve Valdštejnské jízdárně (metro Malostranská) výstava obrazů Jakuba Schikanedera. V poslední době se objevila početná řada obrazů a kreseb ze soukromých sbírek, které byly dříve považovány za nezvěstné. Jedná se o dosud největší přehlídku umělcovy tvorby.

www.schikaneder.cz

Semily

Semilský paroháč

19.–20. 10. – 14. ročník přehlídky divadelních, loutkářských a hudebních souborů. Program je i letos velice pestrý a prostor bude vyhrazen především dětským pohádkovým představením. To však neplatí pro noční čas, kdy si naopak na své přijdou všichni z kategorie dospělých. Přes den budou k vidění divadelní představení a k poslechu hudební a taneční produkce.

www.semily.cz

Uničov

Návrat k tradicím aneb Hrátky se dřevem

6. 10. 10–17 hod. – Městské muzeum věžeňství – Šatlava, Uničov

Výtvarná dílna s Gaudíkem – ukázka výtvarné techniky, zaměřené na práci se dřevem – výroba růženců, náramků, desátků, dřevěné ozdoby pro nejmenší.

Řemeslná dílna s řezbářem – Lubomír Ledr – řezbář a autor Uničovského betlému.

11, 14 a 16 hod. – povídání o řezbařině, ukázka řezbářských nástrojů

10–17 hod. – řezbářská dílnička pro děti, výroba drobných dáreků

www.unicov.cz

Lázně Mšené:

Opravdová oáza klidu a pohody nedaleko Prahy

Malebné Lázně Mšené se nacházejí nedaleko měst Roudnice nad Labem a Budyně nad Ohří, a to pouhých 45 kilometrů od Prahy. V sedmi zrekonstruovaných lázeňských pavilonech jsou nabízeny kompletní služby pro vaše zdraví. V lázních si odpočinou a zdraví utuží nejen klienti zdravotních pojišťoven, ale na své si přijdou i nároční klienti samoplátců, kteří zde naleznou příjemný balneo-provoz, prostory wellness i další doplňkové služby moderní doby.

Lázně jsou zaměřeny prioritně na léčbu pohybového aparátu, která vychází z více než 210 let staré tradice, založené na aplikaci slatiny a minerální vody. Terapeutické spektrum tvoří celá škála balneologických a rehabilitačních procedur a metod. Dnes je hlavní důraz kladen na použití přírodního léčebného zdroje – slatiny – a na pohybovou terapii. Z léčebných prostředků jsou nejvíce žádány tradiční i moderní masáže, slatinné zábaly, perličkové a vířivé koupele, mobilizace, parafínové zábaly, elektroléčba, reflexní terapie či podvodní masáže.

Potřebujete si odpočinout?

Jistě si vyberete z naší celoroční nabídky týdenních a víkendových pobytů. Od seniorského, manažerského nebo beauty víkendu po týden-

ní rehabilitační nebo slatinný pobyt, které jsou jako užité na míru pro seniory. Novinkou v našich službách jsou dvoudenní pobyty – tedy pobyt na 2 dny (1 noc), během kterého můžete lázeňskou péči vyzkoušet. **Nejzajímavější a nejžádanější novinkou je pak pobyt Víkend splněných přání**, který v sobě zahrnuje ubytování na 3 dny (2 noci), stravování formou polopenze a zdarma doplňkové služby, jako je zapůjčení či úschovna kol, pétanque, možnost využití tenisového kurtu i ping-pongového stolu a mnoho dalších služeb. A procedury? V tomto pobytu si můžete zvolit jeden z šesti balíčků lázeňských procedur s názvy: Síla bylin, Čokoláda, Med, Moře či Konopí a pro ty aktivnější je tu i program Pohyb. Kompletní a aktualizovanou nabídku naleznete také na internetových stránkách www.msene.cz.

A na co dalšího se u nás můžete těšit?

K příjemně strávenému lázeňskému i rekreačnímu pobytu přispívají kulturní pořady, které organizujeme tak, abychom uspokojili všechny klienty. Snažíme se přitom nerušit ty, kteří touží po klidu a individuální pohodě. Přednášky na téma historie lázní či o nových trendech v kadeřnictví a manikúře jsou již tradičně žádané, stejně jako pohybové programy se základy nordic walking, jógy či aerobiku. Aktuálně každý měsíc připravujeme pro naše klienty program, který najdete na našich internetových stránkách. Po celý týden pak mohou klienti využít kulečnic, venkovní ruský kuželník a ping-pong, hřiště na pétanque, půjčovnu kol i nedaleký tenisový kurt. V okolí je také řada tras pro pěší turistiku a hosté si u nás mohou i zarybařit v našem vlastním rybníku.

Zajímají vás i jiné lázeňské procedury a pobyty?

Vyberte si na www.msene.cz a přijedte do oázy klidu a pohody nedaleko Prahy – do Lázní Mšené.

Lázně Mšené, a.s.
Lázeňská 62, 411 19 Mšené-lázně
tel.: +420 416 866 007, 009
e-mail: lazne@msene.cz
www.msene.cz

Lázně Mšené
založeno 1796

333

... na Rozkošském potoce slouží na své severní části k účelům rekreace a na své jižní části k vodohospodářským účelům. Je vysoká 26 metrů a v koruně je dlouhá 420 metrů.

POMŮCKA: INGOT	ŽACÍ NÁSTROJ	1. DÍL TAJENKY	ŘÍMSKÝCH 450	SPZ PRAHY	STŘELNÁ ZBRAŇ		HRANICE	INICIÁLY HEREČKY BALZEROVÉ	2. DÍL TAJENKY	ODLITEK KOVU
VÝTUŽNÉ PRKNO							UPRO- STŘED			
KOVOBOJSKÁ SLAVNOST							TVRDĚ TRO. DŘEVO ČÁSTICE S NÁBOJEM			
INICIÁLY PĚVCE DVORSKÉHO			HLEN ZNAČKA VYTAHŮ					CHEM. ZN. HOŘČÍKU TÝKAJÍCÍ SE OPŮ		
	HOVOROVÝ SOUHLAS NOČNÍ PTÁK			TURISTICKÝ ODDÍL ZKR. ELIPSA			OSOBNÍ ZÁJMENO KLÁVESNA NA POČÍTAČI			
ŘEŠETO					ZAHNAT ŽÍZEN OVÁZÁNÍ					
ZRNO K SETI						ETYLAL- KOHOL LISTNATÝ STROM				AMERICKÉ POHOŘÍ
SÁT								CHEM. ZN. RADIA PRAŽSKÝ PODNIK		
INICIÁLY FOTBALISTY PANENKY			LESKLÝ NÁTĚR JEDNOTKA HMOTNOSTI				ROZLEHLÉ POLE SPLAV			
	ATLET. KLUB ANGL. ZKR. INIC. HERCE NOVÉHO			VÝLET PŮVODEM Z NORSKA						
TAMTEN					AKVARIJNÍ RYBKY SADA					
NAPLAVE- NINA						ZOOLOGICKÁ ZAHRADA ZNAČKA AUTOMOBILU				KOŠTĚLOVÁ ZELENINA
	CITOSLOVCE ZAHNÁNÍ DRŮBEŽE	BARVA V KARTÁCH TŘI SLOVENSKY					VÝKAZ ZIS. ZTRÁT ZKR. MUŽ. CIZÍ JMÉNO			
INICIÁLY VÝTVARNICE TYRLOVÉ			TĚLOVICNÁ POLOHA STARÉ ČES. ZÁJMENO					PŘEDLOŽKA SNĚMOVNA LIDU ZKR.		
ALKOHOL. RÝŽOVÝ NÁPOJ					SULC					
ODLIŠNÉ					PRODLOU- ŽENY					

Víte, jaké místo je na obrázku?

Tajenku křížovky a název místa na obrázku zašlete do 15. října 2012 na adresu redakce nebo na souteze@kamocesku.cz. Dvakrát třem autorům správných odpovědí zašleme mapu.

Správné odpovědi a výherci Soutěže z vydání září 2012

Celkem došlo 1345 odpovědí, z toho 1259 e-mailů a 86 dopisů.

Edice ČT

Otázka: Jak se jmenují alespoň dva další uspávací skřítci z večerníčku O Kanafáskovi?

Správná odpověď: Spinkalka, Snivec, Usínálek a Chrupoun

Celkem soutěžilo: 176 čtenářů, správné odpovědi: 158, špatné odpovědi: 18

Výherci: Ilona Havlíková, Jihlava; Františka Matoušková, Ivančice; Ema Švábová, Praha 9

Kartografie PRAHA

Otázka: Která cyklotrasa na území České republiky je nejdelší?

Správná odpověď: b) Vltavská

Celkem soutěžilo: 173 čtenářů, správné odpovědi: 125, špatné odpovědi: 48

Výherci: Jaroslav Čelechovský, Zlín; Ing. Ota Kopsa, Doudleby nad Orlicí, Leopold Šrot, Novosedly

Za pověstmi Českého ráje (test pro děti)

1. V Českém ráji se nachází skalních město: b) Prachovské skály
2. V Českém ráji má věže se jmény Panna a Baba hrad: a) Trosky
3. Les Řáholec s loupežníkem Rumcajsem je u města: a) Jičina
4. Turnováci se podle pověsti naučili od kozákovských skřítků: c) brousit drahé kameny
5. Turistická motivační hra pro děti se sběrem razítek a pověstmi má název: b) Za pověstmi Českého ráje
6. Jediné turistům přístupné dolomitové jeskyně v Českém ráji se nazývají: c) Bozkovské

Celkem soutěžilo: 151 čtenářů, správné odpovědi: 137, špatné odpovědi: 14

Výherci: Helena Čihulková, Železný Brod; Věra Kolarczyková, Frýdek-Místek; Jaroslava Komůrková, Humpolec

Hrady a zámky v Libereckém kraji

Otázka: Víte, jak se jmenoval významný generál, jehož jméno se dostalo i do lidových písní a který v 18. století navštívil spolu s císařem Josefem II. lemberské panství?

Správná odpověď: Generál Laudon

Celkem soutěžilo: 234 čtenářů, správné odpovědi: 227, špatné odpovědi: 7

Výherci: Daniel Ryk, Most; Otto Nevěčný, Hradec Králové; Vít Záhora, Praha 41

Příběh dřevěné panenky (test pro děti)

1. Název města Hlinsko se odvozuje od fmesla: b) hrmčíství
 2. V tradiční masopustní obchůzce na Hlinecku se nevyskytuje maska: c) čert
 3. Historická část města Hlinsko tvořená roubenými chalupami se nazývá: b) Betlém
 4. Dřevěné hračky na Hlinecku se dnes již nevyrobí ve vesnici: c) Otradov
 5. Řeka protékající Hlinskem se jmenuje: a) Chrudimka
 6. Hlinecká sjezdovka se vyznačuje: a) přemostěním přes silnici 1. třídy
- Celkem soutěžilo: 96 čtenářů, správné odpovědi: 55, špatné odpovědi: 41
- Výherci: Anna Červenková, Lichnov; Magdalena Kalinová, Praha 8; Květos Kminek, Děčín

Rok 2012 – rok Pomády

Otázka: Kolik exkluzivních představení Pomády uvádí Divadlo Kalich?

Správná odpověď: 1) 100

Celkem soutěžilo: 151 čtenářů, správné odpovědi: 150, špatná odpověď: 1

Výherci: Radmila Entnerová, Krmov; Ludmila Šubrtová, Praha 9; Zdeňka Trnková, Most

Co je to

Otázka: Víte, jaké místo je na obrázku?

Správná odpověď: Nové Město nad Metují – zámecká zahrada

Celkem soutěžilo: 119 čtenářů, správné odpovědi: 117, špatné odpovědi: 2

Výherci: Jaroslav Jeřábek, Česká Lípa; Zdeněk Kouba, Nová Paka; Zdeněk Rossy, Kounov

Křížovka

... spojuje horu Matky Boží...

Celkem soutěžilo: 245 čtenářů, správné odpovědi: 232, špatné odpovědi: 13

Výherci: Hana Routová, Praha 5; Eliška Spráchalová, Rudník u Vrchlabí; Zdenka Tyrpeklová, Plasy

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

JADERNÁ ELEKTRÁRNA TEMELÍN

vás zve do svého informačního centra

Prostorové modely, 3D projekce, rozsáhlá expozice

Návštěvní hodiny: denně 9:00–16:00 h, červenec a srpen 9:00–17:30 h

Kontakt: telefon: 381 102 639, fax: 381 104 900, e-mail: infocentrum.ete@cez.cz

Vstup zdarma!

www.cez.cz/temelin

www.temelinky.cz

SKUPINA ČEZ

EXTRA JÍZDA

*... přijď, hraj
a vyhraď!*

místo 262 03 Chotilsko
okres Příbram
telefon +420 777 000 927
e-mail info@tepfaktor.cz

